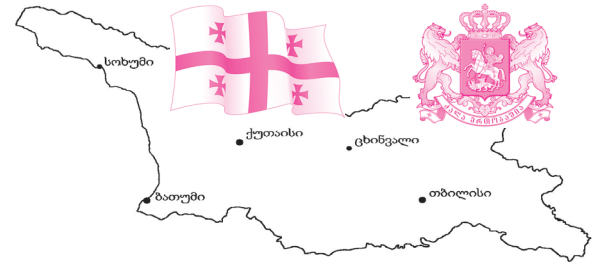

საქართველოს რესპუბლიკა

www.sakresp.ge

იმისთანა წმინდა საძმომი, ბოგბინც ბუჭ-
უჭი სიფყვას, ცყუილებით და ქაბრებით ბუბ-
თის გაფანა ყუელა უჯადრისბაზაგ უსაბაგოლსია.

პარასკევი, 23 ივნისი. 2017 წ. №125 (8262), გამოცემის 99-ე წელი

ელ.ფოსტა: sakresp@mail.ru და sakresp@top.ge

ფასი 50 თეთრი.

115 მომხრე - პარლამენტმა პირველი მოსხენით საქართველოს კონსტიტუციაში დაბეჭდილი ცვლილების პროექტი მიიღო

115 მომხრე და არც ერთი წინააღმდეგი, პარლამენტმა საკონსტიტუციო ცვლი-
ლებებს პირველი მოსმენით კენჭი უყარა. პროცესი საკანონმდებლო ორგანო-
ში გუშინ დასრულდა. კენჭისყრაში არ მონაწილეობდა არც ერთი ოპოზიციური
პარტია.

კალაძოვით კონსტიტუციის მიღება არ შეიძლება!

„ჩვენ მივიღეთ კონსტიტუციის პროექტი, რომელსაც ნუ-
ლოვანი კონსენსუსი აქვს“, — განუცხადა ჟურნალისტებს სა-
ქართველოს პრეზიდენტმა და აღნიშნა, რომ ძალადობით კონ-
სტიტუციის მიღება არ შეიძლება.
**ნამეტნავად სინტირებს, სად დანახა კალაძოვა
ქართული ხალხის ცოდვით სავსე ამ ვანიკრუიდანტამ?
კალაძოვა სწორად ის არის, რასაც ის თვითონ აპირებს!**

რის ფრანკონუბინი, რის ბოკარიაუბინი!..

ინტერპარტიული ჯგუფი საერთაშორისო უწყე-
ბებს მოსალოდნელი რევოლუციის შესახებ აცხადებს.
ინტერპარტიული ჯგუფის წარმომადგენლებმა
ევროპის საბჭოს გენერალურ მდივანს, ვენეციის კო-
მისიას და ეუთოს საგანგებო მიმართვა გაუგზავ-
ნეს. ჯგუფი საერთაშორისო უწყებებს მოსალოდ-
ნელი რევოლუციის შესახებ აცხადებს.

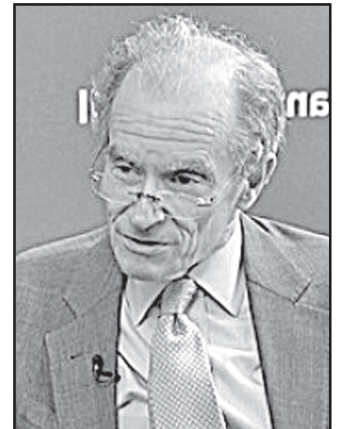
„მმართველმა გუნდმა მიიღო ფრანკონუბინის კონ-
სტიტუცია და ამის მოგვარება კონსენსუსით შეუძლებელია. ამიტომ პროცესები
საპროტესტო მუხტს იძენს და არ არის გამორიცხული, რევოლუცია მივიღოთ“,
— წერია წერილში.

ინტერპარტიული ჯგუფის განცხადებით, ერთადერთი საკითხი, რაზეც პო-
ლიტიკური კონსენსუსი მიღწევა შეძლებს, შერეული საპარლამენტო საარჩევნო
სისტემიდან პროპორციულ სისტემაზე გადასვლა იყო. 21 ივნისს, პარლამენ-
ტში რიგგარეშე სესიაზე, კონსტიტუციის განხილვის ბოიკოტი გამოუცხადა „ნა-
ციონალურმა მოძრაობამ“ და „პატრიოტთა ალიანსმა“, მოგვიანებით კი „ევრო-
პულმა საქართველომაც“.

უაღურობა
სოდვაა, ⑤
ხოლო
ისტორიული
უაღურობა —
უპატიებელი სოდვა...

რუსეთის მომნაგვლელი პოლიტიკის ⑧ საპირსონად

დენიელ ფრიდი: მსმის, ქართველები შეიძლება
იხედვას რუსულ ხართ, მაგრამ თქვენი
ჯარი აუხილებლად დადგება!

აბერ-იბერები

ინვესტორი თუ სახელმწიფო? ④

ხულონენის ინვესტორს
პროექტი 20 მილიონ
დოლარამდე აქვს ჩადებული

აჭარის ბრანდულ
სასტუმროებში
ადგილების
70 პროცენტი უკვე
დაჯავშნილია ④

ქართული
ზღვის თევზი
ევროკავშირის
ბაზრისკენ
მისურავს

გელა
ქოქიაშვილი ⑥

„თავო ჩემო, ბედი არ ბიწერია“!..
განთ სარაჯიშვილი
— ლეგენდად ქცეული ორფევესი

გონებით განუსჯელი რუსები დარბაზს ტოვებენ!..

20-21 ივნისს ჟენევის საერთაშორისო მოლაპარაკებების მე-40 რაუნდი შედგა. გამართა ორი სამუშაო ჯგუფის შეხვედრა, სადაც მოლაპარაკებების მონაწილეები ინდივიდუალური სტატუსით იყვნენ წარმოდგენილი.

პირველი სამუშაო ჯგუფის ფარგლებში განხილულ იქნა საქართველოს ოკუპირებულ ტერიტორიებზე უსაფრთხოებისა და სტაბილურობის საკითხები, ხოლო მეორე სამუშაო ჯგუფში — აფხაზეთისა და ცხინვალის რეგიონებში ადამიანის უფლებებისა და ჰუმანიტარული კუთხით შექმნილი მდგომარეობა, ასევე იძულებით გადაადგილებულ პირთა და ლტოლვილთა საკუთარ საცხოვრებელ სახლებში უსაფრთხო და ღირსეულ დაბრუნებასთან დაკავშირებული საკითხები. მოლაპარაკებებს თანათავმჯდომარეობდნენ ევროკავშირის, გაეროსა და ეუთოს წარმომადგენლები და ესწრებოდნენ მონაწილეები საქართველოდან, რუსეთის ფედერაციიდან და ამერიკის შეერთებული შტატებიდან. მოლაპარაკებებში მონაწილეობდნენ ყოფილი სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის დროებითი ადმინისტრაციის ხელმძღვანელი და აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობის თავმჯდომარე ისევე, როგორც ცხინვალისა და სოხუმის საოკუპაციო რეჟიმების წარმომადგენლები.

რაუნდის წინ გაიმართა არაფორმალური საინფორმაციო სესია ადმინისტრაციულ გამყოფ ხაზზე თავისუფალი გადაადგილებისა და კონტაქტების არსებული გამოცდილების შესახებ, რომლის დროსაც განხილულ იქნა კვიპროსის წარმატებული მაგალითი. მონაწილეებმა ექსპერტმა მოლაპარაკებების მონაწილეებს გააცნო, თუ როგორაა უზრუნველყოფილი თავისუფალი გადაადგილება და გაყოფილ საზოგადოებებს შორის კომუნიკაცია კვიპროსში. ექსპერტმა მონაწილეებს ინფორმაცია მიანიშნა ასევე სხვადასხვა სფეროებში, მათ შორის, განათლების, ეკონომიკის, კულტურულ მემკვიდრეობისა და ჰუმანიტარულ საკითხებზე კონსულტაციის ჩრდილოეთ და სამხრეთ ნაწილებს შორის პრაგმატული თანამშრომლობის შესახებ.

ორივე სამუშაო ჯგუფში ქართველმა მონაწილეებმა დეტალურად განიხილეს საქართველოს ოკუპირებულ რეგიონებში უსაფრთხოების, ადამიანის უფლებებ-

ბისა და ჰუმანიტარული კუთხით შექმნილი მდგომარეობა.

საქართველოს წარმომადგენლებმა კვლავ მწვავედ დააყენეს რუსეთის ანექსიის პოლიტიკის შედეგები, რაც გამოიხატება აფხაზეთისა და ცხინვალის რეგიონების რუსეთის სამხედრო, პოლიტიკურ, ეკონომიკურ და ჰუმანიტარულ ზეგავლენის შეზღუდვით. მათ შორის აღინიშნა ცხინვალის რეგიონში ე.წ. რეფერენდუმისა და ადგილობრივი სამხედრო დაჯგუფებების რუსეთის ფედერაციის შეიარაღებულ ძალებში გაერთიანების თაობაზე ე.წ. შეთანხმების ხელმოწერა. მონაწილეებმა საქართველოდან ხაზი გაუსვეს, რომ რუსეთის ფედერაციის მხრიდან ყოველდღიურად ხდება ცეცხლის შეწყვეტის შეთანხმების პირობების დარღვევა. კერძოდ, საქართველოდან სამხედრო ძალების გაყვანის შესახებ ნაკისრი ვალდებულების შესრულების ნაცვლად, რუსეთი, პირიქით, აძლიერებს სამხედრო ყოფნას აფხაზეთისა და ცხინვალის რეგიონებში. რეგულარული ხასიათი აქვს ოკუპირებულ ტერიტორიებზე სამხედრო წვრთნებსაც, რაც ძალის გამოყენებისა და ძალის გამოყენებით მუქარის მკაფიო გამოხატულებაა.

ამ ფონზე საქართველოს წარმომადგენლებმა აღნიშნეს რუსეთის ფედერაციის მხრიდან ძალის არგამოყენების ვალდებულების დადასტურების მნიშვნელობა. ხაზი გაუსვეს ოკუპირებულ რეგიონებში უსაფრთხოების საერთაშორისო მექანიზმების შექმნის აუცილებლობას. აღნიშნულ თემებზე გაიმართა

საგნობრივი დისკუსია, რომლის შედეგადაც მონაწილეები შეთანხმდნენ, გააგრძელონ მუშაობა ერთობლივი განცხადების მიღების მიზნით.

ინტენსიური განხილვის საგანს წარმოადგენდა საოკუპაციო ხაზზე მავთულხლართების გავლების, ე.წ. გადასასვლელი პუნქტების დახურვისა და თავისუფალი გადაადგილების შეზღუდვის მიმე შედეგები. მონაწილეებმა საქართველოდან აღნიშნეს, რომ ცხინვალის საოკუპაციო რეჟიმის წარმომადგენლები ერგენტის ინციდენტების პრევენციისა და მათზე რეაგირების მექანიზმის შეხვედრებზე წინასწარ ახმოვანებენ ავღევის, ორჭოსანისა და ნითელუნის სოფლებში დამატებითი ხელშეწყობის ზარირების აღმართვის გეგმებს. მოუწოდეს თანათავმჯდომარეებს, აშშ-ისა და საერთაშორისო ორგანიზაციების წარმომადგენლებს პრევენციული ზომების მიღებისკენ. საქართველოდან მონაწილეებმა დააყენეს ასევე საოკუპაციო ხაზზე უკანონო დაკავებებისა და გატაცებების მავნე პრაქტიკა და მოუწოდეს მონაწილეებს, კვიპროსის მაგალითის მსგავსად, პრაგმატული გზები გამოიძებნოს თავისუფალი გადაადგილების ფუნდამენტური უფლების უზრუნველსაყოფად.

ყურადღება დაეთმო აფხაზეთისა და ცხინვალის რეგიონებში მშობლიურ ენაზე განათლების მიღების აუცილებლობას. მონაწილეებმა საქართველოდან დაგმეს ცხინვალში რუსეთის საოკუპაციო რეჟიმის გეგმები, გალის მსგავსად, ახალგორის სკოლებშიც შეზღუდონ

მშობლიურ ენაზე სწავლება, რაც ნეგატიურ ასახვას ჰპოვებს ბავშვების განათლების ხარისხზე. ქართველმა მონაწილეებმა თანათავმჯდომარეებს, აშშ-ისა და საერთაშორისო ორგანიზაციების წარმომადგენლებს სთხოვეს ქმედითი ზომების მიღება მსგავსი სცენარის განვითარების ალკევის მიზნით.

განსაკუთრებული ყურადღების საგანს წარმოადგენდა გიგა ოთხოზორიას მკვლელობის მართლმსაჯულების წინაშე წარდგენის აუცილებლობა, რაზეც მკაფიო პოზიცია გამოხატეს თანათავმჯდომარეებმა, თანამედროვეობა და აშშ-ის წარმომადგენლებმა. ჟენევის მოლაპარაკებებისა და გალის ინციდენტების პრევენციისა და მათზე რეაგირების მექანიზმის ფარგლებში ქართველი მონაწილეების კონსტრუქციული თანამშრომლობის პასუხად, რუსეთის საოკუპაციო რეჟიმის უპასუხისმგებლო პოზიცია რაშიც კანჯი-ოლდის მიმართ კიდევ უფრო აძლიერებს დაუსჯელობის სინდრომს ოკუპირებული აფხაზეთის რეგიონში და ახალისებს ძალადობას ეთნიკურ საფუძველზე.

მონაწილეებმა ისაუბრეს ეკოლოგიურ გამოწვევების საპასუხოდ განეული ერთობლივი ძალისხმევის შესახებ, როგორც პრაგმატული და წარმატებული თანამშრომლობის მაგალითზე, განიხილეს ოკუპირებულ ტერიტორიებზე არსებული კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლების მიმე მდგომარეობა. მონაწილეებმა იმსჯელეს მათი გადარჩენისთვის ერთობლივი ნაბიჯების შემუშავებაზე.

თანათავმჯდომარეებმა, თანამედროვეობა და მონაწილეებმა აღნიშნეს ჟენევის საერთაშორისო მოლაპარაკებების ფარგლებში იძულებით გადაადგილებულ პირთა და ლტოლვილთა დაბრუნების საკითხის განხილვის მნიშვნელობა. თუმცა ამ თემაზე დისკუსიის დაწყებისთანავე რუსეთის ფედერაციისა და საოკუპაციო რეჟიმების წარმომადგენლებმა დატოვეს მოლაპარაკებების დარბაზი. მსგავსი უპასუხისმგებლო მიდგომა კიდევ ერთხელ ადასტურებს ჟენევის საერთაშორისო მოლაპარაკებების მანდატისა და სამშვიდობო პროცესების მიმართ მისკოვის დამოკიდებულებას.

ჟენევის საერთაშორისო მოლაპარაკებების მორიგი რაუნდი 2017 წლის 10-11 ოქტომბერს გაიმართება.

სასხროპობელი სხლი საკუთრებაში კიდევ 400-მდე დევნილი ოჯახს გადასცემა

საქართველოს მთავრობის გადაწყვეტილებით, საცხოვრებელი სხლი საკუთრებაში კიდევ 400-მდე დევნილი ოჯახს გადასცემა. დევნილები ბინებს თბილისში, ბორჯომში, ფოთში, ზუგდიდსა და ახალციხეში მიიღებენ.

როგორც საქართველოს პრემიერ-მინისტრმა მთავრობის გუშინდელ სხდომაზე აღნიშნა, ბოლო წლების განმავლობაში მთავრობამ საცხოვრებელი ფართი საკუთრებაში 15 ათასამდე დევნილი ოჯახს გადასცა და ეს პროცესი გრძელდება.

„ჩვენთვის ძალიან მნიშვნელოვანია, ამ ადამიანებს შევუქმნათ შეგრძნება, რომ, პირველ რიგში, მათ ექნებათ მუდმივი წერი და ეს იქნება მათი საკუთრება, მაგრამ ასევე მინდა ვთქვა, რომ არც ერთ ჩვენგანს არ ეპარება ეჭვი, რომ ეს არ იქნება მათი მუდმივი საცხოვრებელი ადგილი. ყველას გვაქვს ამის იმედი და არა მხოლოდ იმედი, არამედ, ძალიან ბევრს ვმუშაობთ იმისთვის, რომ ეს პრობლემა გადაწყდეს. დარწმუნებული ვარ, ჩვენ შევძლებთ, აფხაზების დაბრუნებას, ოსების დაბრუნე-

ბას და შევძლებთ იმასაც, რომ საქართველო აუცილებლად გაერთიანდება“, — განაცხადა გიორგი კვირიკაშვილმა.

პროგრამას „ანარმოე საქართველოში“ კიდევ ერთი ახალი სანარმოე შეემატება

საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს სსიპ-ის „ანარმოე საქართველოში“ ფარგლებში 204 პროექტია მხარდაჭერილი, რომელთა რიცხვს კიდევ ერთი კომპანია, შპს „უე პრინტი“ შეემატება.

შპს „უე პრინტი“ 2017 წელს დაარსდა, თუმცა დამფუძნებლებს 10-წლიანი გამოცდილება აქვთ ფართოფორმატიანი ნაბეჭდი პროდუქციის წარმოებაში. ამჟამად კი, პროგრამის „ანარმოე საქართველოში“ მხარდაჭერით კომპანია ახალი ტექნოლოგიების დანერგვას და ინტერირისა თუ ექსტერიერის გასაფორმებლად ნებისმიერი სახის ზედაპირებზე ფართო ფორმატით შესრულებული ნაბეჭდი პროდუქციის წარმოებას შეძლებს.

მნიშვნელოვანია, აღინიშნოს რომ სანარმოს ამოქმედების პირველ ეტაპზე, კომპანია 15 ადამიანს დაასაქმებს და შეძლებს, ანარმოოს სხვადასხვა სახის შესაფუთი მასალები გოფირებული ქაღალდისა ან გოფირებული მუყაოსაგან, მაღალხარისხიანი ნაბეჭდი რეპროდუქციები, სანათების მოწყობილობები და ა.შ. ამასთანავე, კომპანია მომხმარებელს სთავაზობს მაღალხარისხიან ბეჭდვას, როგორც მინის ასევე კერამიკულ ნაწარმზე.

შპს „უე პრინტი“, რომელიც 2017 წლის ბოლოს გეგმავს, პროგრამა „ანარმოე საქართველოში“ ფარგლებში ფინანსური მხარდაჭერით სარგებლობს, რაც იმას ნიშნავს, რომ პირველი 2 წლის განმავლობაში საპრო-

ცენტო განაკვეთის თანადაფინანსებას სსიპ „ანარმოე საქართველოში“ განახორციელებს. სააგენტოს დახმარებით განხორციელებული პროექტის ინვესტიციის ჯამური მოცულობა 430 000 ლარს შეადგენს.

შუბ პირების მდგომარეობა, პრაქტიკულად, არ შესაძლებელია!

შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე ადამიანების უფლებრივი მდგომარეობა არ გაუმჯობესებულა, ამის შესახებ, სახალხო დამცველმა შუბ პირთა შესახებ ანგარიშის წარდგენისას განაცხადა.

„მდგომარეობა, პრაქტიკულად, არ შეცვლილა, ის გამოწვევები, რაც არსებობდა, კვლავ არსებობს. ერთ-ერთი მთავარი გამოწვევა კვლავ არის ის, რომ არ არსებობს შუბ პირთა უფლებების გაეროს კონვენციის აღსრულების ეფექტური მექანიზმი, საქართველო შეუერთდა ამ კონვენციას, მაგრამ მისი აღსრულება არ ხდება“, — აცხადებს უჩა ნაწუაშვილი. მისივე თქმით, კვლავ პრობლემაა ამ მოქალაქეების დამოუკიდებელი ცხოვრების ხელშეწყობა და ისინი იზოლაციაში არიან საზოგადოებისგან.

„პრობლემები არსებობს, როგორც ინფრასტრუქტურის, ტრანსპორტის, ფიზიკური გარემოს ხელმისაწვდომობასთან დაკავშირებით, ასევე ინფორმაციის ხელმისაწვდომობასთან დაკავშირებით“, — აცხადებს უჩა ნაწუაშვილი. სახალხო დამცველი ჯანდაცვის, განათლებისა და შინაგან საქმეთა სამინისტროებს პრობლემების აღმოფხვრისკენ მოუწოდებს.

ინვესტორი თუ სსკლენიუო?

სუდონჰესის ინვესტორს პროექტში 20 მილიონ დოლარამდე აქვს ჩადებული

ენერგეტიკის მინისტრის მოადგილის ილია ელოშვილის ინფორმაციით, სუდონჰესის ინვესტორს პროექტში 20 მილიონ დოლარამდე აქვს ჩადებული. თუმცა, ამას გადამოწმება სჭირდება. ამის შესახებ ილია ელოშვილი ჟურნალისტებს განუცხადა და აღნიშნა, რომ სახელმწიფო „ტრანს ელექტრიკასთან“ აუდიტის პროცესის მოლაპარაკებების პროცესშია. საუბარია სუდონჰესის პროექტიდან ინვესტორის გაყვანასა და ელექტროსადგურის სახელმწიფოს მიერ მშენებლობაზე.

ელოშვილი ვარაუდობს, რომ 6 თვიდან 1 წლამდე ვადაში მთავრობა საბოლოოდ ჩამოყალიბდება პროექტის განხორციელებასთან დაკავშირებით და შედეგად მოლაპარაკებები საერთაშორისო საფინანსო ორგანიზაციებთანაც. ენერგეტიკის მინისტრმა კახი კალაძემ ჯერ კიდევ გასულ თვეში განაცხადა, რომ სუდონჰესთან დაკავშირებით ინვესტორთან მოლაპარაკებები უახლოეს მომავალში დასრულდება და მიღწეული შეთანხმების შესახებ საზოგადოებას ეცნობება.

მისივე თქმით, სუდონის ელექტროსადგური თავისი სიმძლავრითა და სიდიდით ქვეყანაში მეორე პროექტი იქნება და ის მნიშვნელოვანია როგორც ენერგეტიკული, ისე სოციალური თვალსაზრისით:

„პროექტი მნიშვნელოვანია ორი მიმართულებით: ენერგეტიკული თვალსაზ-

რისით, რადგან გვექნება იმის შესაძლებლობა, რომ დამატებით მივიღოთ ელექტროენერჯია და ეკონომიკური თვალსაზრისით, რადგან მშენებლობის დროს 2000 ადამიანი დასაქმდება და სამუშაოების დასრულების შემდეგ მუდმივი სამუშაო ადგილები შეიქმნება“, – განაცხადა კახი კალაძემ.

19 აპრილს კი კალაძემ განაცხადა, რომ მთავრობაში სუდონჰესის ინვესტორისთვის ჩამორთმევის საკითხი განიხილება. მისი თქმით, პროექტის განხორციელება შესაძლოა, სახელმწიფომ საკუთარ თავზე აიღოს.

შეგახსენებთ, რომ სუდონჰესის პროექტი ჯერ კიდევ 80-იანი წლების დასაწყისში დაიწყო და შემდეგ გაიყინა, ჯერ – ქართველი „მწვანეების“, ხოლო შემდეგ – სსრკ-ის დაშლის შემდეგ ქვეყანაში სახსრების უკმარისობის გამო. პროექტის თანახმად, ჰესი მდინარე ენგურზე, საქართველოს უმსხვილეს ელექტროსადგურ ენგურზე 30 კმ-ით ზემოთ უნდა განთავსდეს და არა მარტო მთლიანად გადაჭრას საქართველოს ელექტროენერჯით მომარაგების საკითხი, არამედ უზრუნველყოს დენი გამოშვებაზე საექსპორტოდ. საბჭოთა პერიოდში სუდონჰესის მშენებლობაზე უკვე დაიხარჯა დაახლოებით 150 მლნ დოლარი. ახალი პროექტის ჯამური ინვესტიცია საქართველოს ეკონომიკას 1 მლრდ დოლარზე მეტს მოუტანს.

ქართული ზღვის თევზი ევროკავშირის ბაზრისკენ მივსურავს

ევროკავშირმა საქართველო დაამატა მესამე ქვეყნების იმ ჩამონათვალს, საიდანაც შესაძლებელია ევროპის ბაზარზე შავი ზღვის თევზისა და თევზის პროდუქტების შეტანა, – განაცხადა სოფლის მეურნეობის მინისტრმა ლევან დავითაშვილმა და ევროკავშირის ელჩმა საქართველოში იანოშ ჰერმანმა მედიის წარმომადგენლებთან შეხვედრაზე. ევროკავშირთან ღრმა და ყოვლისმომცველი თავისუფალი ვაჭრობის შესახებ შეთანხმების საფუძველზე, მატყლისა და თაფლის შემდეგ, ქართული ზღვის თევზი მესამე ცხოველური პროდუქტია, რომელიც ევროკავშირის ბაზარზე გავა.

ქართული თევზის მწარმოებელი კომპანიები თევზისგან – ძირითადად ქაფშიაგან – თევზის ფქვილსა და თევზის ზეთს აწარმოებენ, ადგილობრივი ბაზრისთვის კი მცირე რაოდენობით ადამიანების საკვებად განკუთვნილი თევზის ცოცხალი სახით რეალიზაციასაც ახორციელებენ. ქართული

ვანის მიზნით ჯერ კიდევ 2014 წელს წარადგინა. ამის საფუძველზე, სურსათის უვნებლობის სახელმწიფო კონტროლის სისტემის, ასევე, ევროკავშირში საექსპორტოდ განკუთვნილი თევზისა და თევზის პროდუქტების წარმოების ადგილზე აუდიტის განსახორციელებლად, საქართველოში ევროკომისიის ჯანმრთელობისა და სურსათის უვნებლობის გენერალური დირექტორატის სურსათისა და ვეტერინარიის ოფისის აუდიტორ-ინსპექტორები იმყოფებოდნენ. ქართული კანონმდებლობის ევროკავშირის კანონმდებლობასთან თავსებადობის უზრუნველყოფისა და ვეტერინარული კონტროლის ამოღების შემდეგ შესაძლებელი გახდა საქართველოში წარმოებული თევზისა და მისი პროდუქტების ევროკავშირის ბაზარზე იმპორტირება.

როგორც ვებგვერდის „ევროპა საქართველოსთვის“ მკვლევარი ზურაბ მოდებაძე ამბობს, ევროკავშირის ბაზარზე თევზისა და მისი პროდუქტების მწარმოებელი ქართული საწარმოების გასვლა, ფინანსური მოგების გაზრდის გარდა, იმითაცაა მნიშვნელოვანი, რომ საქართველოს მიმართ ინტერესი და აქ ახალი საწარმოების გახსნის სურვილი უცხოელ ინვესტორებშიც იზრდება.

„ერთ-ერთი კომპანია 15 მილიონის ინვესტირებას გეგმავს და მოლაპარაკებები აქვს ლიცენზიატებთან. ისინი აპირებენ აწარმოონ არა მხოლოდ იაფი პროდუქტები – თევზის ფქვილი და ზეთი, არამედ ადამიანების საკვებად გამოსადეგი თევზის ფილეც, რაც, მათი მტკიცებით, მეტ ღირებულებას შესძენდა ამ წარმოებას, თუ ეს საწარმო დაფუძნდება საქართველოში ფრანგების, იტალიელებისა და ჩეხების მონაწილეობით. მათ ამის გარკვეული იმედიც აქვთ“, – განაცხადა ვებგვერდის „ევროპა საქართველოსთვის“ მკვლევარმა ზურაბ მოდებაძემ რადიო „თავისუფლებასთან“ საუბარში.

თევზის ფქვილი, რომლისგანაც ძირითადად თევზის კომბინირებული საკვები მზადდება, პროტეინების მაღალი პროცენტული შემცველობით გამოირჩევა და მასზე საკმაოდ დიდი მოთხოვნა იყო, თუმცა აქამდე საქართველოში წარმოებული თევზის ფქვილი და ზეთი მხოლოდ თურქეთში იყიდებოდა.

საქართველოდან ევროკავშირის ბაზარზე ზღვის თევზის ექსპორტის უფლება 5-მა კომპანიამ მოიპოვა. ქართულმა მხარემ ევროკომისიაში განაცხადა მესამე ქვეყნების სიაში საქართველოს შეყ-

სასათბურე კომპლექსები მზის ბატარეებით

შემოდგომისთვის წყალტუბოში ჩინეთის მთავრობის დახმარებით მეორე სასათბურე კომპლექსი აშენდება.

როგორც „სოფლის მეურნეობის სა-მეცნიერო-კვლევითი ცენტრის“ დირექტორმა **ლევან უჯმაჯურიძემ** განაცხადა, სათბურე თანამედროვე ტექნოლოგიებით აღიჭურვება, მათ შორის, მზის ბატარეებით, რაც ზამთარში გათბობის ხარჯების დაზოგვის შესაძლებლობას იძლევა.

„მსგავსი სასათბურე კომპლექსი, რომლის მშენებლობა ჩინეთის მთავრობამ დააფინანსა, უკვე ფუნქციონირებს მარნეულში. განთავსებულია 5 ჰა-ზე და მოიცავს 7 დიდ და 25 პატარა სათბურს. ისიც მზის ენერჯის გამოყენებაზეა ორიენტირებული, თუმცა, შედარებით იაფი საშუალებით. აშენებულია ბანელი, აგურის კედელი, რომელიც მზეზე თბება, შემდეგ კი თავად არის გათბობის წყარო“, – აღნიშნა უჯმაჯურიძემ.

აღნიშნული სათბურე საქართველო-ჩინეთის ერთობლივი ტექნიკური თანამშრომლობის პროექტის ფარგლებში აშენდა, რაშიც ჩინურმა სახელმწიფო კომპანია „ჰუნანიმ“, დაახლოებით, 4 მილიონი დოლარის ინვესტიცია განახორციელა. სათბურის ბა-

ზაზე ადგილობრივ ფერმერებს და დაინტერესებულ პირებს შესაძლებლობა აქვთ, დახურულ გრუნტში ბოსტნეული კულტურების მოვლა-მოყვანის თანამედროვე ტექნოლოგიებს ასევე მზის სათბურების მშენებლობის სპეციფიკას და მართვას გაეცნონ.

„ამ პროექტის ფარგლებში უკვე მე-12 სწავლების კურსი ჩავატარეთ და 600-მდე ქართველმა ფერმერმა გადამზადება უფასოდ გაიარა, 70 – ჩინეთში კვალიფიკაციის ასამაღლებლად გაემგზავრა“, – აღნიშნა ლევან უჯმაჯურიძემ.

მისი თქმით, სექტემბრისთვის ჩინური კომპანია მარნეულის სათბურს სამართავად ქართულ მხარეს გადმოსცემს. თუ რა დაუჯდება კომპლექსის მართვა და შენახვა სახელმწიფოს, ცენტრში არ აკონკრეტებენ.

აჭარის ბრენდულ სასტუმროებში აღიკვეთეს 70 პროცენტი უკვე დაჯავშნილია

აჭარაში ზაფხულის ტურისტული სეზონი ოფიციალურად 9 ივნისს გაიხსნა. რეგიონის ბრენდულ სასტუმროებში კი ტურისტული ნაკადის აქტივობა უკვე ფიქსირდება. სასტუმროებში ადგილების 40-70% უკვე დაჯავშნილია.

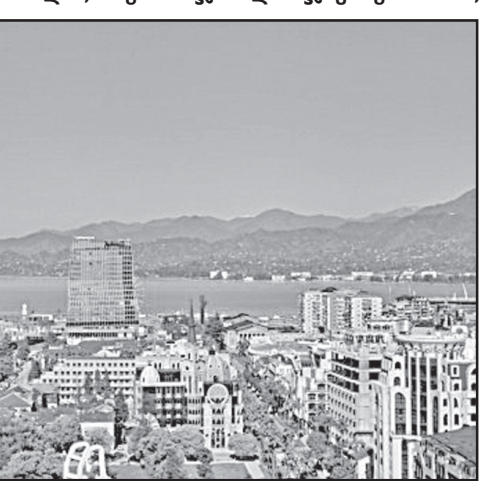
სასტუმრო „რედი-სონ ბლუ ბათუმის“ საზოგადოებასთან ურთიერთობის და მარკეტინგის მენეჯერი სალომე ნონოია განმარტავს, რომ ნომრების 70 პროცენტი უკვე დაჯავშნილია. მისი განმარტებით, სტუმრების ძირითად ნაწილს რუსები, უკრაინელები, ისრაელელები, აზერბაიჯანელები, სომხები და თურქები შეადგენენ.

ჰილტონ-ბათუმის მარკეტინგის სპეციალისტი **თაინა დუმბაძე** აცხადებს, რომ ამ დროისთვის ტურისტული აქტივობა უკვე დაწყებულია, სტუმრების 40 პროცენტს კი უცხოელი ვიზიტორები წარმოადგენენ. მათ შორის არიან ისრაელიდან, პოლონეთიდან, უკრაინიდან, აზერბაიჯანიდან, სომხეთიდან.

როგორც დუმბაძე განმარტავს, უკვე არის წინასწარი ჯავშნებიც, რომელიც წლის ანალოგიური პერიოდის იდენტურია.

ქობულეთში მდებარე სასტუმრო „ჯორჯია პალასის“ პიარ მენეჯერი **რუსუდან ცაცხლაძე** განმარტავს, რომ წლების გასვლასთან ერთად სასტუმროს

დატვირთულობა იმატებს. „არიან როგორც ქართველები, ისე უცხოელები. მათ შორის, რუსეთიდან, უკრაინიდან, სომხეთიდან, აზერბაიჯანიდან. ჯავშნები არის,

უფრო მეტად დატვირთულია შაბათ-კვირა. ტურიზმი საქართველოში ფებს იკიდებს, განსაკუთრებით შავი ზღვისპირეთში. ამ მხრივ მუშაობა დადებითად მიდის. როგორი იქნება შედეგები, ამას სეზონის ბოლოს ტურიზმის ეროვნული ადმინისტრაცია გამოაქვეყნებს.“

აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის ტურიზმისა და კურორტების დეპარტამენტის ინფორმაციით, აჭარა ზაფხულის ტურისტულ სეზონს სიახლეებით ხვდება. 2017 წლის ტურისტულ სეზონზე სტუმრებს რეგიონში ახალი სასტუმროები, განახლებული საპალაო ინფრასტრუქტურა, გაზრდილი საჰაერო ფრენები და მთიანი აჭარის ტურისტული მარშრუტები დახვდებათ.

უგაღურობა სოფლადა, სოლო ისტორიული უგაღურობა - უკაპიეხელი სოფლა...

წინამდებარე წერილის შექმნა, „საქართველოს რესპუბლიკაში“ ან. 10 იანვრის ნომერში სასონარკვეთილი რუბრიკით, „სანამ იმპერია არსებობს“, მათემატიკის აკადემიური დოქტორის ირაკლი ბოკუჩავას ავტორობით გა- მოქვეყნებულმა, უკატრავად პასუხია და ზოდვამ, სათაურით, „არა განაძლო“, განაპირობა!
თუმცა, პასუხის გაცემა მიზეზთა გამო დამიგვიანდა, მაგრამ ნათქვამია, სჯობს გვიან, ვიდრე არასდროს... დიას, ზოდვამ, რადგანაც ძნელია უვიციობიდან შობილი სიტყვით, რუსეთისადმი ბოლმით, ღვაძლითა და სიძულვილით გაჟღერებულ პასუხებს, ზოდვის გარდა, სხვა რამ უნდოდ!

„წიწი რომანოვების და შემდეგ, საბჭოთა იმპერიის დროს, რუსეთის ნებართვის გარეშე საქართველოში „ჩეჩ- მასაც“ კი ვერ დაგვამდო“...

ეს სისულელეც ბატონი ირაკლის მსგავსი უმადურე- ბის მოგონილია!

ვიცი, გამძინდებდა ირაკლი ბოკუჩავას „ბრძნული აზ- რების“ სამყაროში გარკვევა, მაგრამ მაინც შევეცდები, და- ლაგებულ პასუხს გაცემა პუბლიცისტებში ყველაზე მაგარი მათემატიკოსის და მათემატიკოსებში ყველაზე მაგარი პუბ- ლიცისტის აბრაკადაბრას!..

თუმცა, ნუ იტყვით და ჩვენმა უცხოელმა კოლეგებმა არ იციან, რუსის სახით ვისთან გვაქვს საქმე! დასავლეთ- ში – „არავის სცალია ისტორიული ანალებში ქეჭვისა და მტყუან-მართლის ძიებისთვის“ და იქვე – „დადგა დრო, რომ ამიერკავკასიაში ქართველების შემოთესილი ჭირი, ქარ- თველებმავე გაავადვინო“...

...ის, რაც ქვემოთაა მოთხრობილი, იცის ყველა ქართველ- მა და არ იცის არც ერთმა უცხოელმა!

ვერაფერს იტყვი, მაგრამ დასაწყისია! ეს მართლაც ახალი სიტყვაა არა მხოლოდ ქართულ, არამედ მსოფლიო ისტორიოგრაფიაში!

რუსეთი, რომლის სამხედრო ძლიერებასაც ბადალი არ ჰყავდა მაშინდელ ევრაზიაში (არც ახლა ჰყავს), თუმცე ქარ- თველმა შემოგითესლეს ამიერკავკასიაში!..

ეტყობა, მართლაც უქექია ირაკლი ბატონი, თორემ ასე- თი სიბრძნის მიგნება არ გინდა?

ქექვა და, მით უმეტეს, ფხანა, ბევრი რამის შეიძლება... ამიტომ, არ ავცევი ავტორს ასეთ ბრძვეულ შეფასე- ბაში და მის ბოლო გამონათქვამის პერიფრაზს შემოგ- თავაზებთ:

ის, რასაც ქვემოთ მოგიხსობთ, იცის ყველა წინგინერმა ქართველმაც და უცხოელმაც, მაგრამ არ იცის პუბლიცისტი- კაში მათემატიკიდან შემონებულმა ბოკუჩავამ!

ამიტომ ბატონი ირაკლის და მის მსგავს რუსოფობებს დიდი ქართველი მამულიშვილების ციტირებთი გავცემ პა- სუსს...

„ოც საუკუნეზე მეტია, რაც ჩვენი ხალხი ისტორიულს ასპარეზზედ გამოსულა. ამ ხანგრძლივ დროთა მიმავლო- ბაში ჩვენს ხალხს ერთს ხელში თოფი და ხმალი სჭერია და მეორეში გუთანს და ამ ყოფით და ვაი-ვაგლახით გაუტა- რებია ეს აუარებელი დრო“ – წერდა თერგდალეულთა აღი- არებული ბელადი, ქართველი ხალხის ეროვნულ-განმათა- ვისუფლებელი მოძრაობის გამოჩენილი მოღვაწე ილია ჭავ- ჭავაძე და საგანგებოდ აღნიშნავდა, რომ:

„რუსი და ქართველი ხალხების მეგობრობა, რომელიც საუკუნეთა მანძილზე მტკიცდებოდა, მშვიდობისა და პროგ- რესის გადამწყვეტი ფაქტორი იყო“. მას წარმოუდგენლად მიანდა თავისი სამშობლოს განვითარება რუსეთთან ძმუ- რი კავშირის გარეშე.

ამ მხრივ გამოირჩევა სტატია „ასის წლის წინათ“ (1899 წ.), რომელშიც იგი მიმოიხილავს საქართველოს მრავალ- საუკუნოვან ისტორიასა და რუსეთ-საქართველოს ურთი- ერთობას, დანვრლებით აღწერს, თუ რა საყოველთაო სი- ხარული გამოიწვია საქართველოში რუსეთის მხედრობის შემოსვლამ, რა საზეიმოდ მოიხროთ თბილისი იმ ისტორი- ული დღისთვის – 1799 წლის 26 ნოემბრისთვის.

ახლა ქექვაში დახელოვნებული ბატონი დამამუნათებს – ილია არ იყო, ლელთ ღუნისა პირით რომ გვითხრა, „ჩვენი თავი ჩვენადვე გვეყუდნოდესო“?..

თუმცა ილია ჭავჭავაძე, აკაკი წერეთელი, ნიკო ნიკო- ლაძე, გიორგი წერეთელი, სერგეი მესხი და სხვა თერგ- დალეულები, ისევე, როგორც ანტონ ფურცელაძე, ნიკო ლო- მოური, სოფრომ მგალობლიშვილი, ერთმანეთისგან გან- სხვავდებოდნენ, მაგრამ რუსეთისა და საქართველოს ურ- თიერთობის გაგებაში ერთსულოვანი იყვნენ. ჩვენი საპო- ციანელები და ხალხსნები მთელი თავისი მოღვაწეობის მანძილზე შეუწყნებელ ინტერესს იჩენდნენ რუსეთის მი- მართ, რადგან მასთან იყო დაკავშირებული საქართველოს წარსული, აწმყო და მომავალი. „რუსეთის საკითხი“ მათ აინტერესებდათ არა განყენებულად, არამედ თავისი სამ- შობლოს ბედთან დაკავშირებით. ისინი, როგორც ქვეშა- რიტი პატრიოტები, უპირველეს ყოვლისა, საქართველოზე ფიქრობდნენ და ზრუნავდნენ, საქართველოს ინტერესე- ბიდან გამომდინარე და ამ პოზიციებიდან განიხილავდ-

ნენ რუსეთთან ურთიერთობის საკითხებს.

რაც შეეხება ბატონ ირაკლის ევროპის მოიშველებას, ნიკო ნიკოლაძეს მოვუხმობ... აი, რას წერდა იგი ჯერ კი- დევ 1865 წელს გერცენის „კოლოკოლიში“: „საქართველო რუსეთთან კავშირში უფრო მალე მიადნენეს თავისი მდგო- მარების საუკეთესოდ მონყობას, ვიდრე მაშინ, როცა მას მოკავშირედ ან მფარველად ეყოლება (ალარაფერს ვამბობთ მფლობელობაზე) ევროპის რომელიმე ერი, რომ აღარაფერი ვთქვათ ოსმალეთსა და სპარსეთზე, რომლებსაც საქარ-

თველოში არც ერთი საღად მოაზროვნე ადამიანი მონა- დინებული არ არის“.

ამ ქექვა-ფხანაში ავტორი მეოცე საუკუნემდეც მივი- და და აღნიშნა:

გასულმა საუკუნემ ყველა იმპერია შთანთქმ: „ავსტრო-უნ- გრეთი და ოსმალეთი, პირველი მსოფლიო ომის შედეგ და ინ- გლისისა, მეორე მსოფლიო ომის შემდგომ“...

90-ან წლებში, სსრკ-ს დანგრევის შემდეგ, თითქოს რუსე- თის იმპერიაც უნდა გამქრალიყო, მაგრამ:

...„ბოლო დრომდე ევროპაცა და ამერიკაც იმ იდეის ტყვე-ობაში იყვნენ, რომ მშვიდი ატომური რუსეთი უფრო საშიშია, ვიდრე მადლარი.“

და მათაც რუსეთი განაძლეს“...

აქვე მოჰყავს დიდი რუსი მეიგავის კრილოვის იგავი ღორისა და მუხის შესახებ, სადაც ღორად რკოთი გამძლარი რუსეთი იგულისხმება, ხოლო მუხად ამერიკა, რომელსაც ძირს უთხრის უმადური რუსეთი!..

...„დემოკრატიულობაზე ეს ხალხი (რუსები, დ.მ.) ვერა და ვერ აიძრა“ და ა.შ. სხვა მრავალი სისულელე, ერთი და უმთავრესი, რიგ შემთხვევებში, აშკარა შეურაცხყოფები რუსი ერისა!..

და მართლაც, ერთი შეხედვით ლელთ ღუნია და ზემოთ მოყვანილი ვრცელი პასაჟი ერთმანეთს ეწინააღმდეგება, მაგრამ ეს მხოლოდ ერთი შეხედვით!

ლელთ ღუნისა პირით 20 წლის ჭაბუკი ილია ჭავჭავაძე გვესაუბრებოდა, ხოლო ის, რაც ზემოთ მოიყვანე, 60 წლის, ცხოვრების გამოცდილებით დაბრძენებულმა, საქართველოს უგვირგვინო მეფემ ბრძანა!

იგივეს თქმა აკაკი წერეთელზეც შეიძლება, რომელმაც სიტყუქუნი „დამესხენი ჩრდილოელი“ დაწერა, მაგრამ მას- ვე ეკუთვნის პოემა „11 ენკენის თვე“, რომელიც 1895 წელს, კრწანისის ტრაგედიიდან 100 წლის აღსანიშნავად დაწე-

რა საქართველოს ბუღბუღმა, სადაც ასეთი სტრიქონებიც არის...

„კავშირი ძმური და მეგობრული... და, ვინც იფიქროს მისი განყვეტა, იყოს წყეული, სვთისგან და კრული... ასე ფიქრობდნენ, რომ გვიანდერძეს მათი განზრახვა სახელმძღვანელოდ, და მათი ღირსი აღარ ვიქნებით, ვე გრძობა გულში რომ გავინელოთ“.

თვით აკაკის გულში ის გრძობა არასოდეს განეღე- ბულა. პოეტი ხშირად ლაპარაკობდა რუსეთთან ძმური კავ- შირის აუცილებლობაზე.

„როცა ჩვენმა წინაპრებმა თქვენ, რუსები, მოგიწიეს, – თქვა მან კონსტანტინე ბალმონტის საპატივცემლოდ გა- მართულ ბანკეტზე 1914 წელს, მაშინ ჩვენ, შვილიშვილებს, გვიანდერძეს: არ დავივიწყოთ სტუმართმოყვარეობა, გვიყ- ვარდეს რუსები, ვიმეგობროთ მათთან და განუყრელად ვი- ართო ერთი გზით“.

ამას ამბობდნენ ილია და აკაკი, მიუხედავად იმისა, რომ კარგად უწყოდნენ იმ აჯანყებების შესახებ, რომლებიც მოხ- და მეცხრამეტე საუკუნის საქართველოში, რომელთა ჩა- მოთვლითაც არ იღებდა ისტორიის ანალებში მქექავი მა- თემატიკოსი, რომელსაც ერთი „უმნიშვნელო“ რამ გამოიჩა აჯანყებებთან მიმართებაში:

არც ერთი მათგანის საბოლოო მიზანი არ ყოფილა რუსე- თის გაძევება საქართველოდან!

აჯანყებულები მხოლოდ გეოგრაფიკის ტრაქტატის პი- რობების შესრულებას ითხოვდნენ, რადგანაც კარგად ესმო- დათ, რომ რუსეთის კავკასიიდან წასვლა საქართველოსთვის ისლამურ სამყაროსთან კვლავ პირისპირ დარჩენას ნიშნავდა! და ბოლოს კატეგორიული დასკვნა:

„რუსეთის იმპერიის მთელი ისტორია მის ირგვლივ მდე- ბარე მიწების და ხალხების შეგროვებისა და დამორჩილების ისტორიაა“...

გაპუბლიცისტებულ მათემატიკოსს მინდა ვკითხო:

თქვენი საყვარელი აშშ იმპერია არ არის, რომელიც რუ- სეთისგან განსხვავებით, მის ირგვლივ ტერიტორიებს კი არა, აშშ-ის საზღვრებიდან ათასობით კილომეტრის დაშორებით სახელმწიფოებს უწესებს „დემოკრატიას“, ხოლო ვინც ურჩო- ბას გაბედვს, მინასთან ასწორებენ (სერბეთი) და მათ პრეზი- დენტებს ზოგს ახრჩობენ (სადამ ჰუსეინი) და ზოგსაც ლინჩის წესით (მომარ კადაფი) უსწორებდნენ?!

ყველათვის ცნობილია აშშ-ის ყოფილი სახელმწიფო მდივნის ჯონ კერის ნათქვამი: „ისლამური სახელმწიფო შეე- ქმნით იმიტომ, რომ დაგვეხო ბაშარ ასადი და ყველა- ფერს გაგაკეთებთ იმისთვის, რომ მთელ მსოფლიოში და- ვავანოთ ერთნაირი ქესიათა ქორწინება“.

რაც შეეხება ჩემის დადგმის ნებართვას:

მეფის რუსეთის ნებართვით ისეთი „ჩემები“ ჩაიდგა მეცხრამეტე საუკუნის საქართველოში, როგორებიც არის თბილისის ოპერის თეატრი, პირველი ქართული გაზეთი, პირ- ველი ქართული სკოლა, ფუნქციონირი, ქართული თეატრი, რკინიგზა, ელექტრომომარაგება, სატელეფონო კავშირგაბმუ- ლობა და სხვა მრავალი სიკეთე!

საბჭოეთში ხომ საერთოდ, მსგავსი აღმშენებლობა სა- ქართველოს ისტორიაში არ ახსოვს:

მეცნიერებათა აკადემია, ტელევიზია, სპორტის სასახლე, მეტროპოლიტენი, ენგურჰესი, მადნეულის სამთო გამამდიდრებელი კომბინატი, მანუფაქტურული, აბრეშუმის საქ- სოვი კომბინატი, ნახშირის, მარგანევის, ტყვიის, თუთიის, და- რიშხანის, ბარიტის მომპოვებელი მალაროები, ქუთაისის სა- ავტომობილო, რუსთავის მეტალურგიული, თბილისის ვაგონ- შემკეთებელი, ზესტაფონის ფეროშენადნობი, აზოტის, ფო- ლად-თუჯსახსმელი, გემომშენებელი, დოლომიტის, ნავთობ- გადამამუშავებელი ქარხნები და მრავალი სხვა საწარმოო- საცხოვრებელი. საცხოვრებელი სახლები, საავადმყოფოები, სკოლები, საბავშვო ბაღები, უმაღლესი სასწავლებლები (ტექ- ნიკური, სასოფლო-სამეურნეო, სამედიცინო, ზოოვეტერინარ- ული, ფიზულტურის, კონსერვატორიის, სამხატვრო აკადემიის, მრავალი სამეცნიერო, საკვლეო, საპროექტო ინს- ტიტუტი, და რა ვიცი, კიდევ რა და რამდენი „ჩემმა“ ჩაიდგა მოსკოვის ნებართვით საბჭოთა საქართველოში!

მთელი საქართველოს ტერიტორია სამშენებლო პოლი- გონს მოგაგონებდა!

ჰოდა, ახლა კი ვეკითხები ქექვა-ფხანის მოყვარულ მა- თემატიკოსს – კრილოვის ღორს რუსეთზე მეტად საქარ- თველოს პოლიტიკური ელიტები (და არა, ხალხი) ხომ არ გვანან, რომლებიც არად დაგიდევდნენ ზემოთ ნახსენებ თერგდალეულებს თუ დღეს მათი იდეების გამზიარებელ საღად მოაზროვნეებს?

ილიაზე, აკაკიზე მეტად უყვართ სამშობლო ბოკუჩავებს? როგორც იტყვიან, კითხვა რიტორიკულია და ამიტომ ისევე დიდი ილიას ციტირებით დავამთავრებ წერილს:

„რატომ დავმალეთ, ჩვენ უთუოდ გვიყვარს ჩვენი სამშობ- ლო და რად ვიცრუოთ, ჩვენი სამშობლო რომ გვიყვარს, მხო- ლოდ ამიტომ გვიყვარს რუსეთიცა. ეს ასეთი ბუნებრივი, ჩვე- ულებრივი და გასაგებია ჩვენი მამა-პაპური ზნეობისა გამო. რუსეთმა დაიფარა ჩვენი სამშობლო დარბევისა და დამცირე- ბისაგან, იგი ამჟამადაც აშორებს მას უწინდელ ავებლობა-გან- საცდელს. რუსეთმა განკურნა ჩვენი სამშობლოს წყლულნი... ჩვენი სამშობლოს სიყვარული თვითონ არის ნაყოფიერი ნიადაგი, სადაც ფესვიანდება, იზრდება და ძლიერდება ჩვენი კეთილი დამოკიდებუ- ლება და ერთგულება რუსეთისადმი.“

და ბოლოს, ქექია ირაკლიმ ვერ შეიგ- ნო, რომ რუსეთის კეთილი ნების გარეშე, ვერც აშშ, ვერც ევროპა, ვერც ნატო და ევ- როკავშირი ვერ დაგვიბრუნებს ტუტუცი სააკაშვილის მიერ დაპირებულ აფხაზეთსა და სამაჩაბლოს – ეს ხომ ცხადია!..

დავით მხაიძე

ტანად მალაღი, სპორტული აღნაგობის, მოუსვენარი და მორთულვარე, სიმით დაჭიმული, რომელიც შეხებისთანავე მუსიკალურ ხმას გამოცემს, სახე შეგვეგრძობინა, სანდომიანი, მოხდენილი; დიდი და ნათელი თვალები, ზოგჯერ ნაღვლიანი; უცნაური ღმირი; ყელმოღერებული, გვერდზე გადახრილი ხუჭუჭთმიანი თავით; ერთი ხელი წინ განვდილი, მეორე კი მკერდს ჩაჭიდებული, თითქოს უნდა გული მოიგლიჯოს და მაყურებელს ესროლოსო. ასეთი იყო გარეგნულად. შინაგანად კი: არტისტიკური ბუნების, გარდასახვის უნიკალური თვისებებით შემკული; მისი ყოველი ბგერა მზის სხივით ანათებდა, აბობობდა, რომელიც აღბეჭდილი იყო ხან სისხლსავსე ცხოველმყოფელი ფერებით, ხან ნაზი და ფერმკრთალი საღებავებით; ყოველი მისი ნამღერო გულის სიღრმეიდან მოდიოდა და ადამიანის გულსავე სწვდებოდა; მის სიმღერას არასოდეს ახლდა ყალბი, უშინაარსო, არაფრისმთქმელი ნოტი, იგი ყოველთვის იყო შინაგანი ტემპერამენტით სავსე, ინტუიციის მქონე, ინდივიდუალური შემსრულებელი, რა დროსაც უპირატესობას ანიჭებდა ფართოდ გაშლილ ფილიგრანულ კანტილენურ ფრაზირებას; ბუნებისგან ნაბობიტი ჰქონდა იდეალური მუსიკალური სმენა. ხმა მისი — უღერადი ლირიკო-დრამატული ტენორი; ტემბრი — ჰაეროვანი, სხივოსანი, მთავრისე, ზოგჯერ მჩქეფარე, გამჭოლი, ობერტონებით მდიდარი, მასში იყო რაღაც განუმეორებელი სურნელება, რაც მხოლოდ მას და მხოლოდ მას ახასიათებდა. თავისი მგრძობიარე ბუნების წყალობით სრულიად იზიარებდა მოქმედი გმირის სულიერ სამყაროს და ამ მომენტში არც კი ახსოვდა, რომ ვანო სარაჯიშვილია და არა აბესალომი, რადაც, ნადირი, ხო-ზე, რაული თუ სხვა; მთელი თავისი არსებით ჩართული იყო შემოქმედებით ექსტაზში და ამ დროს უყურებდით მის თითქოს გაფთხებულ სახეს, მიღწეულ თვლებს, მისი ცხოვრების რეალობა იმ წამს მხოლოდ მუსიკად რომ გადაქცეულიყო.

აი, არასრული პორტრეტი „საქართველოს ბუღალტრული“ შერაცხილი ვანო სარაჯიშვილისა. ვანო სარაჯიშვილი! როგორი შინაგანი სიამაყით განაწყობს და ალაგვებს ეს სახელი ქართველ კაცს. მან ერთ-ერთმა პირველმა გვაგრძობინა ქართული მადლიანი სიტყვის ემზი და სილამაზე სიმღერაში. ჯადოსნური ჰანგით ააუღერა და ადამიანებს შინაგანად დაუოკებელი ემოციის განცდით მიანოდა. იგი ხალხის თვალში, უფრო კი გულში, ხელოვანის სიავკარგის საზომად იყო გადაქცეული. მისთვის შეგეძლოთ დაუსრულებლად გესმინათ, რადგან მის მდიდარ ვოკალურ შესაძლებლობებს ყოველთვის მონუსხული ჰყავდა მაყურებელი.

ვანო სარაჯიშვილი დაიბადა საქართველოს ერთ-ერთ უღამაზეს ქალაქ სიღნაღში 1879 წლის 1 მაისს, პეტრე სარაჯიშვილის მრავალშვილიან ოჯახში. ვანო პეტრეს მე-თერთმეტე შვილი იყო. პატარა ვანომ სიმღერა თითქმის ლაპარაკთან ერთად ისწავლა. უკვე 6 წლის გამოცდილი ვაჟკაცივით ასრულებდა რთულ ხალხურ სიმღერებს. გალობდა ეკლესიაში ალექსანდრე ჩახნაშვილის გუნდში.

1887 წელს მამის გარდაცვალების შემდეგ სარაჯიშვილთა ოჯახი თბილისში გადმოსახლდა. მომდევნო წელს ვანო თბილისის სათავადაზნაურო გიმნაზიაში მიიბარეს, სადაც სიმღერის გუნდს სათავეში ედგა ნიჭიერი ლოტბარი ზაქარია ჩხიკვაძე. ვანო ამ გუნდში განერიანდა და თავისი მომავალდებელი ხმითა და უბადლო მუსიკალურობით საინტერესო წარმატებებს მიაღწია. სულ მალე ზაქარია ჩხიკვაძემ იგი თავის თანაშემწედ აიყვანა. გუნდს ხანდახან ვანო დამოუკიდებლადც კი ლოტბარობდა. გიჟმაჟი ვანო მთელი გიმნაზიის სული და გული იყო. სადაც კი გაჩნდებოდა, იქ იმამსვე უღერდა შესანიშნავი ხალხური სიმღერები. 1891 წელს იგი ტოვებს გიმნაზიას, თუმცა სიმღერასთან კავშირი მაინც არ გაუწყვეტია. თავის მძა გიორგისთან ერთად ვანო კარგა ხანს მღეროდა ლადო აღნი-აშვილის მიერ დაარსებულ ხიროში, რომელსაც იოსებ რატილი ლოტბარობდა.

1897 წელს მას უკვე ცნობილი ლოტბარის სანდრო კავსაძის გუნდში ვხვდებით. აქ იგი ჯერ ბანის, შემდეგ კი ტენორის ხმაზე მღეროდა. 1898 წელს ვანო თბილისის სამუსიკო სასწავლებლის ჩელოს კლასში ჩარიცხეს, სადაც მისი ბიძაშვილი ჩელოს დაკვრის პირველი ქართველი პროფესიონალი პედაგოგი, პროფესორი ივანე სარაჯიშვილი ასწავლიდა. ვანომ აქ ჯერ პროფესორ ტალენტთან და დუბინსკისთან, შემდეგ კი პროფესორ ბურიანთან განაგრძო მეცადინეობა. წარმატებას მალე მიაღწია, რასაც ღია კონცერტებზე ჩელოზე მის მიერ შესრულებული ნაწარმოებების სირთულეც ადასტურებს. სასწავლებელში იგი დაუმეგობრდა შემდგომში ცნობილ ქართველ კომპოზიტორს ზაქარია ფალიაშვილს. პარალელურად ვანო თავის დაძმებთან ერთად ხშირად გამოდიოდა ავჭალის აუდიტორიის წინაშე, სადაც შალვა დადიანის სარეჟისორო საქმიანობას ეწეოდა.

სულ მალე ნიჭიერმა მომღერალმა თბილისის საზოგადოების ყურადღება მიიპყრო. მას ბევრი სერიოზული მუსიკალური განათლების მიღებას ურჩევდა, ვანოს დიდ მომავალს უწინასწარმეტყველებდა მისი პირველი პედაგოგი ვოკალში გიორგი მაჩაბელი, რომელსაც მუსიკალური განათლება პეტრებურგში ჰქონდა მიღებული. მისი ტალანტის უამრავი თავყანისმცემელი დასტრიალებდა თავს, თუმცა მისი ახლობელი, ცნობილი მწერარე და მეცენატი დავით სარაჯიშვილი არასერიო-

ზულად უყურებდა და არ მოსწონდა სიმღერით ვანოს გატაცება, მაგრამ როცა თავყანისმცემლებსა და რეკომენდატორებს მისი სიმღერით მოხიბლული ჩვენი დიდი მამულიშვილი ილია ჭავჭავაძე შეემატა, გადაწყდა ვანოსთვის პეტრებურგში მუსიკალური განათლების მისაღები სტიპენდიის დანიშვნა.

ვანო სარაჯიშვილი

— ლეონიდე ქაჯული ორჯაჟი

1903 წლის შემოდგომაზე ვანო სარაჯიშვილი პეტრებურგის კონსერვატორიის სტუდენტი ხდება. აქ იგი ჯერ პროფესორ პრიანიშნიკოვთან, შემდეგ კი პროფესორ პანაევ-კარცევასთან სწავლობდა. იმხანად იგი საკმაო წარმატებით მოღვაწეობდა კონსერვატორიის თეატრსა და სახალხო სახლში. 1905 წელს ვანო პეტრებურგში განთქმულმა ანტრეპრენიორმა, აკაკი წერეთლის ვაჟმა ალექსიმ „ახალი ოპერის“ შესანიშნავ დასში მიიწვია; 1906 წელს იგი უკვე იტალიურ დასში აღმოჩნდა, სადაც ბრწყინვალე მომღერლები: ვაიდა კარალევიჩი, ტიტი რუფო, ევგენი გირალდონი და შალიაპინი მღეროდნენ. იტალიელები მოხიბლულნი იყვნენ ვანოს იშვიათი ნიჭით, მუსიკალური აღილით და სასიმღერო ოსტატობით.

1906 წლის 12 ოქტომბერს ვანო სარაჯიშვილი წარსდგა თბილისის საოპერო თეატრის სცენაზე ოპერა „ტრავიატაში“. დარბაზში ტევა არ იყო. სპექტაკლმა უდიდესი წარმატებით ჩაიარა. გახეთი „კავკაზი“: „...თუმცა თბილისში ბლომად არიან ძველი იტალიური მუსიკის ამაყი თავყანისმცემელი, მაგრამ ამით როდი აიხსნება ამ სპექტაკლზე ხალხის განსაკუთრებული მოზღვაება. ხალხი მოიზიდა ალფრედის პარტიის შემსრულებელმა ვანო სარაჯიშვილმა. ამ ახალგაზრდა მსახიობს თითქმის ზღაპრულ მომავალს უწინასწარმეტყველებენ... თავისი ლამაზი ხმითა და სიმღერის საუცხოო, იტალიური მანერით, თავისი გულწრფელი გატაცებით აღტაცებაში მოყვარული... დიდი კმაყოფილებას გვგვრის „ტრავიატაში“ მისი მქუხარე, დიდმნიშვნელოვანი წარმატება“. ვანოს სიმღერამ გამოაგნებელი შთაბეჭდილება დატოვა.

იმავ წლის 20 ოქტომბერს, სარაჯიშვილი პერცოგის პარტიას მღერის ვერდის ოპერა „რიგოლეტოში“. ამჯერად უფრო მეტი წარმატება ხვდა წილად. მაყურებლის მოთხოვნით ოთხჯერ გაამეორებინეს ცნობილი არია. ორივე საოპერო პარტია ვანომ იტალიურ ენაზე შეასრულა. ათეული წლების მანძილზე ჩვენი მომლოდინე საზოგადოება ქართველი მომღერლის გამოჩენას ხარბად მონყურებული და უდიდესი ინტერესით შეხვდა. ეს ამბავი მთელ საქართველოს მოედო. „რიგოლეტოსა“ და „ტრავიატას“ გარდა, ვანო „ევგენი ონეგინსა“ და „ფაუსტშიც“ გამოვიდა. ეს მართლაც ტრიუმფალური სპექტაკლები იყო. მოჯადოებულ საზოგა-

დობა ცალკეულ არიებს ოთხჯერ, ხუთჯერ ამეორებინებდა, რაც იშვიათ შემთხვევას წარმოადგენდა. ძველი მელომანები აღნიშნავდნენ: მაზინის შემდეგ ასეთ წარმატებას არ მოვსწრებიათ. შთაბეჭდილება მართლაც თავბრუდამხვევი იყო.

ხალხი ალაპარაკდა, გამოქვეყნდა ქართველი საზოგადოების მიმართ საყურადღებო წერილები: თვალისჩინივით გავუფრთხილდეთ ამ იშვიათ მომღერალს. სანყენი იქნება, რომ მხოლოდ ჩვეულებრივი სეზონებით დაკმაყოფილდესო. დაისვა საკითხი მისი იტალიაში სასწავლებლად გაგზავნის შესახებ.

და აი, 1906 წლის შემოდგომაზე ვანო სარაჯიშვილი ჩადის მილანში და მეცადინეობას იწყებს ცნობილ პედაგოგთან მაესტრო კასტელანოსთან. მან სწრაფად აითვისა იტალიური და ფრანგული ენები. მოამზადა რამდენიმე ახალი პარტია ოპერებიდან: „მანონი“, „მარგალიტის მადიბელი“, „კარმენი“, „სიყვარულის ნექტარი“, „ვერტერი“, „მადამ ბატერფლი“ და სხვა. სულ მოკლე ხანში იგი დიდი წარმატებით გამოდის ქალაქებში: მილანში, რომში, პარმაში, ვერონაში, ნიკაში, ტრიესტში, ბრიუსელში...

1908 წელს სარაჯიშვილი იტალიიდან ბრუნდება სულ სხვა ხარისხით, შესაძლებლობებით და ბელ კანტოს სასიმღერო სკოლით აღჭურვილი. მისი სახელი უკვე სულ სხვა სი-

„ხშირად სანამ სცენაზე გავალ, შიში მიპყრობს, ძალა აღარ მაქვს, მაგრამ საკმაო სცენაზე გავიდე, რომ ხმაც მომივიდეს და როლშიც შევიდე. როცა ვკვდები და გული მელევა, მართლაც სიკვდილს და გულის ღელვას განვიცდი, დამთავრების შემდეგ მისხარია, რომ მართლა არ გავთავდი“, - ამბობდა ვანო.

მის სიმღერაში ერთსა და იმავე დროს ჩართული იყო სისხარული და სევდა, ვნება და სიყვარული, ტანჯვა და გმირობა. მასში იყო რაღაც ამოუცნობი, რაც თითქოს გვაახლოვებდა და გვანათესავებდა ყველა ჩვენგანს მომღერალთან.

ვანო სარაჯიშვილი შექმნა და გამოქანდაკა აბესალომის („აბესალომ და ეთერი“), შოთას („თქმულება შოთა რუსთაველზე“), ერეკლეს („ლალატი“), მალხაზის („დაისი“), იასონის („ქრისტინე“), თეიმურაზის („ლეილა“) დაუწინყარი სცენური სახეები. მისი ინიციატივით მოხდა „თავო ჩემო“ ზაქარია ფალიაშვილის „დაისში“. ვინ იცის რა ბედი ეწეოდა ქართულ ოპერებს, მთავარი პარტიები ვანოს რომ არ შეესრულებინა.

კინოფილმი „მამის მკვლელები“ ერთადერთი კინოსურათია, სადაც ვანო სარაჯიშვილის სახეა შემორჩენილი. სამწუხაროდ, ერთადერთი და ისიც მუხჯი.

1923 წლის მაისში მადლიერმა ქართველმა ხალხმა 20 წლის მოღვაწეობის იუბილე გადაუხადა თავის საამაყო შვილს. ვანოს იუბილემ საერთო სახალხო სადღესასწაულო ხასიათი მიიღო. მშობლიური კულტურის წინაშე უდიდესი დამსახურებისთვის ქართველ მომღერალთა შორის პირველს მინიჭა საქართველოს სახალხო არტისტის საპატიო წოდება. დაენიშნა სახელმწიფო უზრუნველყოფა და კონსერვატორიაში დანესდა მისი სახელობის სტიპენდია.

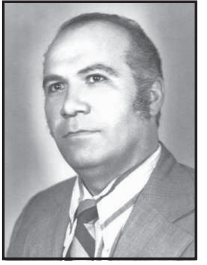
ბუნებით მგრძობიარე ვანო ზე უარყოფითად მოქმედდა არასასიამოვნო მომენტები, რომელიც უხვად იყო მის სიცოცხლეში. ამას ემატებოდა მისი ბოჰემური და თავისუფალი ცხოვრება. თავს არაფერში ზოგავდა. ყველაფერმა ამან თავისი კვალი დაატყო მის ჯანმრთელობას, ავად შეიქნა და სრულიად ახალგაზრდა, 45 წლის ასაკში გარდაიცვალა 1924 წელს. დაკრძალეს ოპერის თეატრის ბაღში.

ვანო სარაჯიშვილს შთამომავალი არ დარჩენია.

„სარაჯიშვილი იგივე იყო საქართველოსთვის, რაც შალიაპინი რუსეთისთვის. მას ძველ შელადამი რომ ეცხოვრა, ნახვარდმერთად გამოცხადდებდნენ და მის კულტს დააარსებდნენ“ — გრიგოლ რობაქიძე.

ზოგიერთისგან შეიძლება ასეთი მოსაზრებაც მოისმინოთ: კი, ვანო დიდია, მაგრამ — რუბინი, ტამანიო, კარუზო, დე ლუჩია, მაზინი, ანსელმი და სხვა ბრწყინვალე ტენორები ხომ ვოკალური ხელოვნების უდიდესი წარმომადგენლები იყვნენ? კი, რასაკვირველია, ამის უარყოფა უსამართლობა იქნებოდა, მაგრამ რაც არ უნდა განუზომელი იყოს მათი დამსახურება, ჩვენთვის ვანო სარაჯიშვილი სულ სხვა ადგილს იკავებს, სულ სხვანაირად წარმოჩინდება, სწორედ ამიტომაცაა ქართველი ადამიანის განსაკუთრებული და გამორჩეული დამოკიდებულება ამ გასაოცარი ხელოვანის მიმართ.

გალა თოძიაშვილი, რესპუბლიკის კულტურის დამსახურებული მუშაკი, ღირსების ორდენის კავალერი, ეკონომიკის დოქტორი, ვანო სარაჯიშვილის ფონდის ვიცე-პრეზიდენტი

მისამდე რეიხის საგარეო საქმეთა მინისტრი რიბენტროპი დიდი ჭკუით არ გამოირჩეოდა. თუმცა ძალიან უყვარდა პოზები და საკუთარი თავი. დიპლომატიის იმ ცუდად ერკვეოდა, მაგრამ თავის მემუარებში, რომელიც ნიურნბერგის ციხეში დაწერა, „დაავიწყდა“ მოეთხოვა ერთი გასართობი შემთხვევის შესახებ. „დაავიწყდა“ იმიტომ, რომ ის ჰიტლერის საგარეო საქმეთა სამინისტროს ხელმძღვანელს წარმოაჩინდა მთლად სულელად. კრემლში 1939 წლის აგვისტოში რიბენტროპის პატივსაცემად გამართულ მიღებაზე ის ავიდა კრემლის დიდი სასახლის კიბეზე და მიესალმა სტალინს... ნაცისტური მისაღმებით. ესე იგი ზევით აწეული ხელით. სტალინის გარემოცვა გაშეშდა: ეს ხომ აშკარა პროვოკაცია იყო?! სინამდვილეში უბრალოდ უგუნური რიბენტროპი არ დაფიქრებულა ასეთი ჟესტის უადგილობაზე. სიტუაცია სტალინმა იხსნა, რომელმაც ყველასათვის მოულოდნელად რიბენტროპს უპასუხა... კნიკსებით. თითქმის ასწია თავისი ფრენის კიდურები და ჩაცუცქდა სტალინის წინ. შეკრებილები სმამალა ახარხარდნენ.

პოსტდამში 1945 წლის ზაფხულში ჩერჩილის ჩავარდნის შემდეგ ინგლისში საყოველთაო არჩევნების დროს, ის ახალმა ლეიბორისტმა პრემიერმა კლემენტ ეტილმ შეცვალა. მასთან ერთად პოსტდამში ჩამოვიდა დიდი ბრიტანეთის საგარეო საქმეთა ახალი მინისტრი, ინგლისის მუშათა მოძრაობის გამორჩენილი მოღვაწე ერნსტ ბევისი. როგორც ტუალეტში (თარჯიმანი ზოგჯერ თავის შეფთან ერთად უნდა ყოფილიყო იქაც) ბევისმა, რომელიც სტალინთან ახლოს აღმოჩნდა პისუართან, იხუმრა:

– ეს არის ერთადერთი ადგილი კაპიტალისტურ სამყაროში, სადაც მშრომელს შეუძლია მთელი უფლებით აიღოს წარმოების საშუალება თავის ხელში... სტალინმა ეშმაკურად გაიღიმა და მხარი დაუჭირა ხუმრობას:

– ასევეა სოციალისტურ სამყაროშიც...

ამერიკაში დიპლომატი ავერელ ჰარიმანი ყვებოდა, რომ რუსულ მინაზე ის პირველად აღმოჩნდა რვა წლისა, ერთ-ერთი დიდი მოგზაურობის დროს, სადაც იგი მშობლებმა წაიყვანეს. ჰარიმანების ოჯახი მაშინ გადმოვიდა ბერინგის სრუტის დასავლეთ სანაპიროზე. როდესაც შემდგომ ჰარიმანმა ისაუბრა კრემლში ამ თავდადასავლის შესახებ და დაუმატა, რომ არცერთ მათგანს ვიზა არ გააჩნდაო, სტალინმა შენიშნა:

– ახლა ამას ვერ შეეღებოდა...

სტალინი შეეკითხა მეტეოროლოგებს, როგორია პროგნოზების სიზუსტის მათი პროცენტი.

– ორმოცი პროცენტი, ამხანაგო სტალინ.

– ილაპარაკეთ პირიქით და მაშინ გეცნებათ სამოცი პროცენტი.

ერთხელ უცხოელი კორესპონდენტები შეეკითხნენ სტალინს:

– რატომ არის სომხეთის გერბზე გამოსახული არარატის მთა, იგი ხომ არაა სომხეთის ტერიტორიაზე?

სტალინმა უპასუხა: – თურქეთის გერბზე გამოსახული ნახევარმთვარე, არადა, ხომ არც ისაა თურქეთის ტერიტორიაზე.

მრავალი ხნის შემდეგ ავერალ ჰარიმანი იხსენებდა, რომ პოსტდამის კონფერენციის დროს მან სტალინს უთხრა:

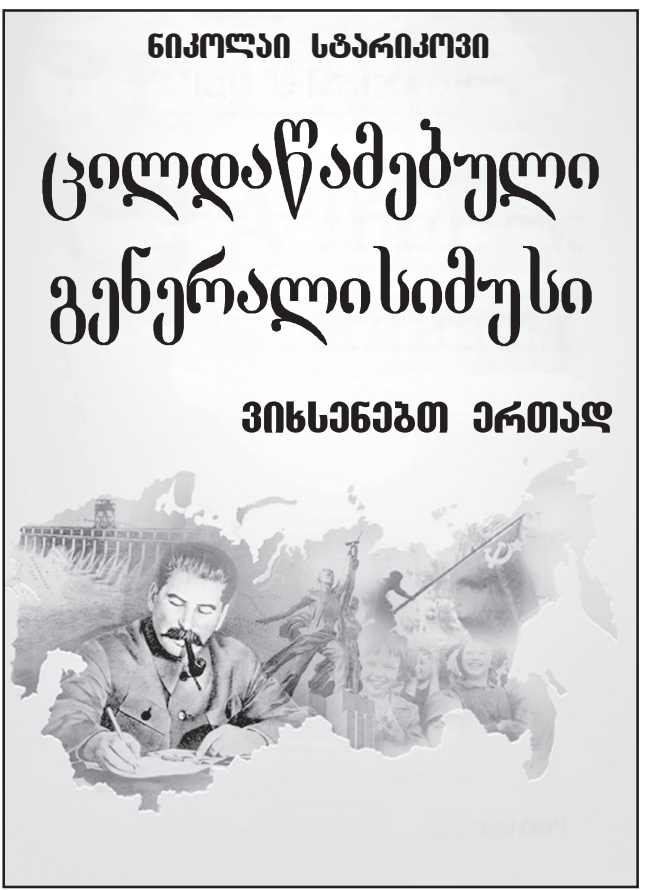
– თქვენთვის, ალბათ, ძალიან გასაგებია უნდა იყოს, რომ მას შემდეგ, რაც თქვენმა ქვეყანამ გადაიტანა, იმყოფებით აქ, ბერლინში...

– მეფე ალექსანდრე, – აუღელვებლად შენიშნა სტალინმა, – პარიზამდე ჩავიდა...

მოსკოვში 1942 წლის აგვისტოში ვიზიტის დროს ჩერჩილი თავის მთავარ ამოცანად მიიჩნევდა, ეამბნა სტალინისთვის, რომ წელს მოკავშირეები ევროპაში მეორე ფრონტს ვერ გახსნიან. ამის ნაცვლად მათ გეგმაში აქვთ გადასხდნენ აფრიკაში საფრანგეთის სამფლობელოში.

ამაზე სტალინმა, არცთუ იუმორის გარეშე, თქვა: – ბრიტანეთის არმიას ასე ძალიან არ უნდა ეშინოდეს გერმანელებისა.

სტალინს რამდენიმე თარჯიმანი ჰყავდა, რომლებიც ბელადთან ერთად მონაწილეობას ღებულობდნენ მოლაპარაკებებში. ყოველ ენას თავისი მთარჯიმანი ჰყავდა. გერმანულიდან და გერმანულზე მისი თარჯიმანი იყო ბერეჟკოვი, ვისი მემუარების ნაკითხვასაც ყველას ვურჩევდი. ინგლისურიდან სტალინს უთარგმნიდა პავლოვი. სწორედ ამაზეა აგებული მთელი შემდგომი იუმორი. თუმცა, როგორც ბერეჟკოვის

კოვის მემუარებიდან მოჩანს, ის თეირანის კონფერენციაშიც მონაწილეობდა, რომელზეც, გასაგები მიზეზების გამო, გერმანულად მთარგმნელი არც არავინ იყო, არც არაფერი იყო სათარგმნი, ასევე ინგლისისა და ამერიკის შეერთებული შტატების წარმომადგენლებთან მოლაპარაკებების დროსაც. მაშასადამე, მან ინგლისური ენაც იცოდა, მაგრამ გამოვრიცხვით სიტუაციის შესაძლებლობა, როდესაც ანგლოსაქსებმა იცოდნენ თარჯიმანი პავლოვი და არ იცოდნენ თარჯიმანი ბერეჟკოვი, მთლიანად არ შეიძლება. ისტორია კი იყო ასეთი...

როგორცაც შემთხვევით სტალინმა გაიგო (თუმცა ბერეჟკოვი ამას არ იხსენებდა), რომ მან გერმანულის გარდა, იცოდა ინგლისური ენაც. და აი, როგორცაა ორი თუ სამი წლის შემდეგ სულ რაღაც ხუთათ

ნუთში ამერიკელებთან პასუხსაგები მოლაპარაკებების დაწყებამდე, სტალინს აცნობებენ, რომ თარჯიმან პავლოვს არ შეუძლია დაესწროს, ვინაიდან მოულოდნელად ავად გახდა. ამერიკელები, რომლებიც კრემლში ჩამოვიდნენ და როდესაც ეს გაიგეს, აღელდნენ: მოლაპარაკებები საფრთხის წინაშე აღმოჩნდა. მოსკოვში ამერიკის შეერთებული შტატების ელჩი ჩარლზ ბოლენი შეშფოთებით ეკითხება სტალინს:

– რა უნდა ვქნათ?

– რა უნდა ვქნათ? ვიმუშავებთ, – აუღელვებლად უპასუხა სსრ კავშირის მეთაურმა.

– მაგრამ ვინ თარგმნის? – ნერვიულად ეკითხება ბოლენი.

– თარგმნის ბერეჟკოვი.

– მაგრამ ბერეჟკოვი ხომ თარგმნის გერმანულიდან და არა ინგლისურიდან, – ვერ იხსენებს ბოლენი.

– ამას არ აქვს მნიშვნელობა, – აცხადებს სტალინი.

ამერიკელები შოკში არიან.

– ეს როგორ არ აქვს მნიშვნელობა?

– მე მას ვუბრძანებ, და ბერეჟკოვი დაიწყებს ინგლისურიდან თარგმნას, – მშვიდად უხსნის სტალინი.

მოდის ბერეჟკოვი, გაოგნებული ამერიკელების თვალწინ. სტალინი უბრძანებს მას თარგმნოს ინგლისურიდან.

– არის, – უპასუხებს თარჯიმანი. და იწყებს საუბარს მოულოდნელობისაგან გამოშტერებულ ამერიკელებთან წმინდა ინგლისურ ენაზე.

კიდე ერთი რეალური ისტორია იმის შესახებ, თუ როგორ არ უღალატა სტალინს იუმორის გრძნობამ დიპლომატიურ საუბრებში.

რუმინეთის ომის შემდგომი პრემიერ-მინისტრი პეტრუ გროზა სტალინთან საუბრის შემდეგ (რაც, სხვათა შორის, გერმანულ ენაზე მიმდინარეობდა) სადილობდა ჩვენს ხელმძღვანელთან. როდესაც კარგად დალია და ჭამა, პეტრუ გროზამ თქვა:

– იცით, ძალიან მიყვარს ქალები.

– მე კი ძალიან მიყვარს კომუნისტები, – უპასუხა სტალინმა.

როზმორლაც სტალინმა დიდხანს ვერ შეძლო დაკავშირებოდა მწერალთა კავშირის გენერალურ მდივან ალექსანდრ ფადეევს: უბრალოდ, ის სამსახურში არ ყოფილა. როდესაც „ახალგაზრდა გვარდიის“ ავტორი, როგორც იქნა გამოჩნდა, სტალინი შეეკითხა: – სად დაიკარგეთ, ამხანაგო ფადეევ?

– ნასვამი ვიყავი, – დიდი პირდაპირობით უპასუხა მან.

– და რამდენი დღე გრძელდება თქვენთან ნასვამობა?

– ათი, ოცი დღე, ამხანაგო სტალინ.

– არ შეგიძლიათ, როგორც კომუნისტს, განახორციელოთ ეს ღონისძიება სამოთხე დღეში?

როდესაც გაიგო უთანხმოების შესახებ მწერლებს – ფედინსა და შოლოხოვს – შორის, სტალინმა ისინი კრემლში მიიწვია. დასვა ისინი მაგიდასთან და დაიწყო მათი შერიგება.

– საბჭოთა ლიტერატურის ინტერესებისათვის გთხოვთ, შერიგდეთ და ჩამოართვათ ერთმანეთს ხელი. მწერლები დუმან.

– გთხოვთ! – დაბეჯითებით ამბობს სტალინი. მწერლები ჯიუტობენ.

– თქვენ სტალინი გთხოვთ! – უკვე უფრო მკაცრად ამბობს იოსებ ბესარიონის ძე.

ლიტერატორები დგებიან ფეხზე და უგულოდ აწვდიან ერთმანეთს ხელებს.

– ახლა კი აკოცეთ ერთმანეთს! – ამბობს სტალინი და როდესაც ოპონენტები იწყებენ ერთმანეთის კოცნას, სმამალა იცინის:

– მე კი მეგონა, რომ პრინციპულები იყავით.

როდესაც მათ ძველს წარუდგინდა კინომსახიობ ბორის ანდრეევს, რომელმაც მთავარი როლი შეასრულა ფილმში „ბერლინის დაცემა“, სტალინმა თქვა: – აი, არტისტი ბორის ანდრეევი. ჩვენ ორივენი ერთად ვიღებდით ბერლინს.

სტალინის ბავშვობის მეგობარი – მღვდელი გიორგი – ჩამოვიდა საქართველოდან და ბელადს სთხოვა აუდიენცია. ამაზე სტალინმა უპასუხა, რომ არ შეუძლია მისი მიღება მღვდლის ტანსაცმელში. დაიწყებო საუბარი, რომ გენერალური მდივანი ხვდებო მღვდლებს. სამოქალაქო კოსტიუმში – დიდი სიამოვნებით.

მაშინ გიორგიმ შეიკვრა სამოქალაქო ტანსაცმელი და მიდის მიღებაზე. მღვდელი კაბინეტის კარამ-მეტიყავთ, უღებენ კარს და იქიდან გაისმის სტალინის სიცილი:

– ოი, გოგა. ტანსაცმელი გამოიცვალე. უფლისა არ შეგშინებია, ჩემი კი შეგეშინდა!

1943 წლის ნოემბერში თეირანის კონფერენციაზე სხდომის შემდეგ გაიმართა სადილი, რომელზეც სტალინმა და ჩერჩილმა ერთმანეთს გაუზიარეს „ქათინურები“. რუზველტი კი, რომელმაც აღნიშნა, რომ გადაიღალა, წავიდა, მაგრამ რუსეთისა და დიდი ბრიტანეთის ხელმძღვანელებს შორის დიალოგს არ დაუკარგავს სიმასხვილე.

ჩერჩილი: „მიმაჩნია, რომ ღმერთი ჩვენს მხარესაა. ყოველ შემთხვევაში, მე ყველაფერი გავაკეთე იმისთვის, რომ ის ჩვენი ერთგული მოკავშირე გახდეს...“

სტალინი: „ეშმაკი კი, რასაკვირველია, ჩემ მხარესაა. იმიტომ, რომ, რა თქმა უნდა, ყველამ იცის, რომ ეშმაკი კომუნისტია. ღმერთი კი, უსათუოდ, წესიერი კონსერვატორი...“

იმპერატორმა ალექსანდრე III-მ ერთ-ერთი თავისი მოგზაურობის დროს ჩაიბინა ცოდვა განსაკუთრებით დაბალი წოდების პირთან, რომელსაც სთხოვა ეცნობებინა მისთვის, თუ ბავშვი დაიბადებოდა. განსაზღვრულ ვადაში მან მიიღო დეპუტა – დაიბადა ბიჭი. პასუხად მოვიდა უმაღლესი დეპუტა: „ყმანვილს და-არქვით სახელი სერგეი, მამის სახელი – ჩემი, გვარი – მეტსახელის შესაბამისად“. იმდენად, რამდენადაც ამ მეტად გონიერი მეფის მეფობის დროს რუსეთი არ მონაწილეობდა საბრძოლო მოქმედებებში, მისი მეტსახელი იყო – მშვიდობისმყოფელი. ასეც გამოვიდა – სერგეი ალექსანდრეს ძე მიროტვიორცევი (ჩვენებურად – მშვიდობისმყოფელი – მთ). 1930-იან წლებში ჩეკისტებმა გამოჩხრიკეს ეს ისტორია და ეშმაკებოდნენ „მემკვიდრის“ დასაჭერად. ქალაქები მის შესახებ შემოვიდა სტალინთან, რომელმაც დაადო შემდეგი რეზოლუცია: „ის დამნაშავე არაა, რომ მამამისი ასეთი მოარშიყე იყო“. ს.ა. მიროტვიორცევი გახდა პროფესორი, ჰქონდა დამსახურებები და მიიღო სტალინური პრემია.

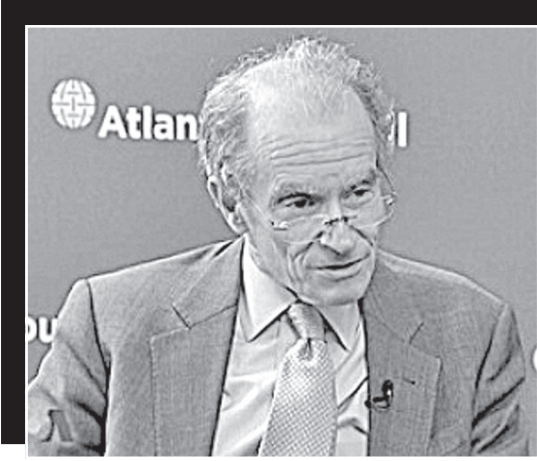
როდესაც უკრაინის სოფლის მეურნეობის სახალხო კომისარი პოლიტიუროზე გამოიძახეს, მან იკითხა:

– როგორი უნდა იყოს ჩემი მოხსენება – მოკლე იყოს დაწვრილებით?

– როგორც გინდათ, შეგიძლიათ მოკლედ, შეგიძლიათ დაწვრილებით, მაგრამ რეგლამენტი – სამი წუთია, – უპასუხა სტალინმა.

თარგმანი
ზურაბ ლორთქიფანიძე
(ბაბრქელაძე იმეზა)

რუსეთის მოხსენიებული პოლიტიკის საპრონა

დენიელ ფრიდი: მისი, ქართველი უიქიპედიის იმედგასრულებელი იყვნენ. მაგრამ თქვენი ჯარი აუსილაბლად დადგება!

ამერიკის შეერთებული შტატების სახელმწიფო დეპარტამენტში დენიელ ფრიდიმ 40 წელი იმუშავა. კარიერის სხვადასხვა ეტაპზე იგი ნატოს გაფართოებას და რუსეთის წინააღმდეგ სანქციების დაწესებას ხელმძღვანელობდა.

„ამერიკის ხმის“ კორესპონდენტი ნაბა სპეციალურ დენიელ ფრიდს ესაუბრა. გთავაზობთ ამონარიდს აშშ-ის ყველაზე ხანგრძლივი სტაჟის მქონე დიპლომატის ინტერვიუდან:

– ამერიკელმა სენატორებმა მხარი დაუჭირეს რუსეთზე სანქციების გამაცრებას. სახელმწიფო დეპარტამენტში მუშაობისას თქვენ ამ საკითხს ზედამხედველობდით. როგორ აფასებთ სანქციების ამ ახალ ეტაპს?
– მივესალმები სენატორების გადაწყვეტილებას, რუსეთს პასუხი აგებინონ მათი აგრესიისთვის უკრაინაში, 2008 წლის აგრესიისთვის საქართველოში და შეერთებული შტატების არჩევნებისას კიბერ თავდასხმებისთვის. სენატორები ცდილობენ, ამ მნიშვნელოვან საქმეში თავიანთი წვლილი შეიტანონ და ეს არაჩვეულებრივი ფაქტია. საერთო ინტერესების გათვალისწინებით რუსეთთან უნდა ვითანამშრომლოთ.

მაგრამ ეს არ ნიშნავს, რომ ჩვენ რუსეთი მეზობელი ქვეყნების ტერიტორიების მიტაცებისთვის უნდა დავაჯილდოვოთ.
– რას გულისხმობთ, როცა ამბობთ, რომ ამერიკის საგარეო პოლიტიკა თავისუფალი სამყაროს წესებს უნდა ეფუძნებოდეს. რას ნიშნავს ეს საქართველოს მსგავსი ქვეყნებისთვის?
– საბჭოთა კავშირის დაშლის შემდეგ წარმოშობილ ქვეყნებს, რომლებმაც ძლიერი დემოკრატიული და ეკონომიკური ინსტიტუტების მშენებლობა დაიწყო, აქვთ ყველა უფლება, თავად განსაზღვრონ საკუთარი ქვეყნის ბედი. მათი უფლებაა, იყვნენ ტრანსალანტიკური საზოგადოების და საერთაშორისო ინსტიტუტების ნაწილი. ამ პროგრესს ცივი ომის დასრულებიდან თითქმის 20 წელი დასჭირდა, თქვენ ქართველები იმსახურებთ თქვენს ადგილს ევროპაში. საქართველოს შემთხვევაში ეს მიზანი ჯერჯერობით მიღწეული არ არის. თქვენ იმსახურებთ თქვენი ადგილის ევროპაში იმის მიხედვით, რასაც თქვენვე გააკეთებთ და ამას არ წყვეტს მოსკოვი. მესმის, რომ ქართველები შეიძლება იმედგაცრუებული იყვნენ, მაგრამ უნდა გვახსოვდეს, რომ

ისტორია ყოველთვის მარტივად არ ვითარდება, და საქართველოს ჯერი აუცილებლად მოვა.

– თქვენ ვინააღმდეგებით გავლენა სფეროების ცნებას და ამბობთ, რომ ქვეყნები თვითონ უნდა წყვეტდნენ საკუთარ მომავალს. ასევე ამბობთ, რომ ამერიკა უფრო ძლიერია ამ სფეროების გარეშე. თუმცა 2008 წელს საქართველოსთვის ნატოს წევრობის სამოქმედო გეგმაზე უარის თქმა, ბევრისთვის სწორედ იმის ნიშანი იყო, რომ საქართველო რუსეთის გავლენის სფეროში რჩება.

– სამართლიანი კითხვაა. 1989 წლის შემდეგ ჩვენ დაახლოებით 20 წელი დაგვჭირდა პოლონეთის და ბალტიისპირეთის სრული ევრო-ატლანტიკური ინტეგრაციისთვის. საქართველოზე ჩვენ და დასავლეთს, ერთიანი პოზიცია არ გვქონდა და იმავე წარმატებას ვერ მივაღწიეთ. ჩვენ ვერ გავერთიანდით ნატოს წევრობის საკითხზე და შემდეგ იყო ომი. მაგრამ ეს არ ნიშნავს, რომ ჩვენ საქართველოს რუსეთის გავლენის სფეროდ ვაღიარებთ. ამ ომით საქართველოს ისტორია არ დასრულებულა, მისთვის კარები არ დახურულა.

– რუსეთის პოლიტიკას თქვენ კოროზიულს, მომზამვლელს უწოდებთ. გასწორ

ვით რეგიონში მისი გავლენის ზრდა?
– მე მაშფოთებს რუსეთის გავლენა, მისი შავი ფული, მისი მცდელობები გავლენა იქონიოს სხვა ქვეყნების არჩევნებზე. ამის მაგალითები გვქონდა შეერთებულ შტატებში და საფრანგეთში. რატომ უნდა, მაშფოთებს რუსეთის გავლენა, მაგრამ ძალიან ხშირად რუსეთი მიზანს ვერ აღწევს, რუსეთს უნდა და, საქართველოს დემოკრატიზება შეეწყობინა, მაგრამ ეს ვერ მოახერხა. შეცდომაა იმის დაშვება, რომ რუსეთი მიზანს მიაღწევს, მხოლოდ იმიტომ რომ ის ტოტალიტარული სახელმწიფოა, ჩვენ კი დემოკრატიული.
– სხვადასხვა კვლევების მიხედვით, საქართველოს ევრო-ატლანტიკურ მისწრაფებებს აქვს ძალიან მაღალი საზოგადოებრივი მხარდაჭერა, თუმცა ასევე მზარდია იმ ადამიანების რაოდენობა, ვინც ამბობს, რომ ნატოში ან ევროპის კავშირში განწევრიანება მათ სიცოცხლეში არ მოხდება. ხომ არ იქონიებს ეს გავლენას ქვეყნის კურსის ცვლილებაზე?
– მესმის ქართველების იმედგაცრუების. საქართველოს თავს დაესხა მასზე ბევრად დიდი და ძლიერი მეზობელი, ტერიტორიები ოკუპირებულია, ხალხი დევნილობაში. ეს ყველაფერი იმედგაცრუებას იწვევს. რუსეთი ხშირად ამბობს, რომ დასავლეთს საქართველო არ სჭირდება, რომ დასავლეთი საქართველოს არასდროს მიიღებს. მაგრამ ჩვენ ხომ ვიცით, რა სურს საქართველოს. მთავარია, რა სურთ ქართველებს და არა ის, თუ რა უნდა რუსეთს საქართველოსთვის. მე ამერიკელი ვარ, ეს ნიშნავს, რომ ოპტიმისტი ვარ. საქართველოში პირველად საბჭოთა კავშირის დროს ჩავედი, მაშინ რომ ქართველებისთვის გვეკითხა, როდის გახდება საქართველო დამოუკიდებელი ქვეყანა, ალბათ 5%-ზე ნაკლები თუ იფიქრებდა, რომ ეს მათ სიცოცხლეშივე მოხდებოდა, მაგრამ ეს მოხდა. ცვლილებები იმაზე მალე ხდება, ვიდრე ხშირად წარმოგვიდგენია.

მიხეილ სააკაშვილი აფრიკაში მიდის და პოროშენკოს „ეუპიკაბა“...

საპარტვილოს ყოფილი პრეზიდენტი მიხეილ სააკაშვილი აფრიკაში მიდის. ამის შესახებ ოდესის ექსპერტ-ანალიტიკოსი „ფეისბუქის“ საკუთარ გვერდზე წერს.
„2 მოწვევა მიქვს. ერთი ტანზანიის ხელმძღვანელობისაგან დარ-ეს-სალამში (აფრიკა) კონფერენციაზე და მეორე კი ბრიუსელის სამიტზე, ევროპის სახალხო პარტიისაგან. ახლახან სანდო წყარომ მაცნობა, რომ ბრიუსელიდან დაბრუნების შემდეგ უკრაინაში აღარ შემიგვებენ, ვინაიდან პოროშენკო, რომელიც ასევე იქნება ბრიუსელის სამიტზე, უკრაინის მოქალაქეობას ჩამოართმევს. მე თავიდანვე არ გვგეგმავდი ბრიუსელში წასვლას და მიგვიდევარ აფრიკაში. ასე რომ, პეტრო პოროშენკო, ნუ დარდობთ, არ გაგიფუჭებთ განწყობას ბრიუსელში, ვინაიდან თქვენგან 11 000 კილომეტრის დაშორებით ვიქნები აფრიკაში და შევეშით ჩემთვის მოქალაქეობის ჩამოართმევაზე ფიქრს, ვინაიდან მე მაინც დაგბრუნდები მშობლიურ კიევიში, კიევისა და კიეველების გამარჯვებისთვის“, – წერს საქართველოს ყოფილი პრეზიდენტი.

სააკაშვილმა საბიუჯეტო თანხებით მარტომ საჯარო და იკანა მელანის კმირად ღირებულნი ყელსაბამები აჩუქა

საპარტვილოს ყოფილი პრეზიდენტის მიხეილ სააკაშვილის მიერ საბიუჯეტო თანხების არამიზნობრივად გაფლანგვას სახელმწიფო დაცვის სპეციალური სამსახურის ყოფილი თანამშრომელი ადასტურებს. სასამართლო სსდომავზე მონაშე მალხაზ შარიაშვილმა პროკურორის შე-

კითხვების საპასუხოდ დაადასტურა, რომ მან ძვირად ღირებული საჩუქრები ადრესატებს გადასცა, მათ შორის, საჯარო სამსახურად 3000-ლარიანი ყელსაბამი, ასევე, ძვირად ღირებული ყელსაბამი გადასცა ივანა მელანის.
საქმეზე, სადაც მიხეილ სააკაშვილის პრეზიდენტობის დროს, სახელმწიფო დაცვის სპეციალური სამსახურის ყოფილი უფროსის თემურ ჯანაშიას საქმე განიხილება, კიდევ ერთი მონაშე იკითხება – ვალერიან კილაძე, რომელიც სდს-ს ყოფილი თანამშრომელია. კილაძის თქმით, პრეზიდენტის სტუმრებს საჩუქრებს გასაიდუმლოებულ ვითარებაში ყიდულობდნენ, პრეზიდენტის განკარგულების საფუძველზე.

თურქეთში გარდაცვლილი ოჯახი საჩუქო გარემოებაზე საუბრობს

საპარტვილოს საგარეო საქმეთა სამინისტროს განცხადებით, თურქეთში გარდაცვლილი საქართველოს მოქალაქის ბუნა ხოტოველის საქმეზე გამოძიება მიმდინარეობს და უწყება ცხედრის გადმოსვენების პროცედურებში ჩართულია, თუმცა ჯერჯერობით უცნობია, მისი გარდაცვალების ზუსტი მიზეზი.

გავრცელებული იფორმაციით, ბუნა ხოტოველის ცხედარი მდინარეში იპოვეს. ერთ-ერთი ვერსიით, ის სიმალიდან გადავარდა. აღსანიშნავია, რომ გარდაცვლილის ოჯახს ამ ვერსიის არ სჯერა და საექვო გარემოებებზე საუბრობს.
ბუნა ხოტოველი დედასთან ერთად ქუთაისში ცხოვრობდა. ის ტაი-

ლანდიდან საქართველოში თურქეთის გავლით ბრუნდებოდა.

აკაშვილის ყაჩაღობის ფაქტი

შინაგან საქმეთა სამინისტროს მცხეთა-მთიანეთის პოლიციის დეპარტამენტის, ქვემო ქართლის პოლიციის დეპარტამენტისა და შიდა ქართლისა და მცხეთა-მთიანეთის საოლქო პროკურატურის თანამშრომლებმა ოპერატიული ინფორმაციის საფუძველზე ერთობლივად ჩატარებული საგამოძიებო მოქმედებების შედეგად 1988 წელს დაბადებული, წარსულში ნასამართლევო ს.გ. და 1991 წელს დაბადებული ის, ჯგუფურად, ბინაში უკანონო შეღწევის, ყაჩაღობის მომზადების ბრალდებით დააკავეს.

გამოძიებამ დაადგინა, რომ ბრალდებულებმა ფული და ძვირფასეულობის მართლსაწინააღმდეგო მიზნით, მარნეულის რაიონის სოფელ შაუმთანში მცხოვრებ ო.კ.-ს ოჯახზე თავდასხმა დაგეგმეს, მაგრამ სამართალდამცველების ოპერატიული რეაგირების შედეგად, განზრახვა ვერ განახორციელეს. პოლიციამ ორივე ბრალდებული იმ დროს დააკავა, როცა ერთ-ერთის კუთვნილი ავტომობილით, მარნეულის რაიონის სოფელ შულავერში იმყოფებოდნენ. სამართალდამცველებმა, ავტომობილის ჩხრეკის შედეგად, დანაშაულის ჩადენისთვის მომზადებული ნიღბები და დანა ნივთმტკიცებად ამოიღეს.

მიწის ნაკვეთის თაღლითურად დაუფლებების დაპაპავს

ფინანსთა სამინისტროს საგამოძიებო სამსახურმა კერძო პირის კუთვნილი მიწის ნაკვეთის თაღლითურად დაუფლების მცდელობის ფაქტზე ერთი პირი დააკავა. გამოძიების ინფორმაციით, ბრალდებული უცხო ქვეყნის მოქალაქის კუთვნილი 2215 კვ.მ ფართობის არასასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწის ნაკვეთის თაღლითურად დაუფლებასა და შემდგომ, სხვა პირებზე რეალიზაციას ცდილობდა. ამ მიზნით, მან ყალბი დოკუმენტები წარადგინა საჯარო რეესტრის ეროვნულ სააგენტოში. ბრალდებული სასამართლოს განჩინების საფუძველზე დააკავეს.
საქმეზე გამოძიება მიმდინარეობს საქართველოს სსკ-ის მე-19 მუხ. 180-ე მუხლის შესაბამისად, „ბ“ ქვეპუნქტით, რაც სასჯელის სახით ითვალისწინებს თავისუფლების აღკვეთას 6 დან 9 წლამდე ვადით.

უპილობა რომის კი დაღუპა...

დემოკრატიული პრობლემები, რომელთა გამკლავებას ამჟამად მსოფლიოს მრავალი ქვეყანა ცდილობს, თუმცა კი მათი მიზნები ზოგჯერ კარდინალურად განსხვავებულია, სულაც არ არის მართო ჩვენი დროის დამახასიათებელი ნიშანი. ამის დასტურად მართო იმის თქმა კმარა, რომ მართო ძველი რომის წარმოშობის დიდად შთაბეჭდილი და არანაკლებ გრანდიოზული დაცემის ამბების ძირი და საფუძველი სწორედ რომ შობადობის ფაქტორი გახლდათ.

ძველ რომში, ისევე, როგორც მხედრული ოსტატობა, მრავალშვილიანობაც ცნება „Vitrus“-ის ქვეკუთხედს წარმოადგენდა. ეს ცნება კი – გმირობა და სახელმწიფოს გულისთვის თავგანწირვა – რომაული მორალისა და ეროვნული შეგნების უმნიშვნელოვანესი საყრდენი გახლდათ. სწორედ ამის წყალობით იყო, რომ ჩვენს წელთაღრიცხვამდე II-საუკუნეების მიჯნაზე ლათინთა მცირერიცხოვანმა ტომმა თავისი დროის უდიდესი და უძლიერესი ქალაქის – რომის

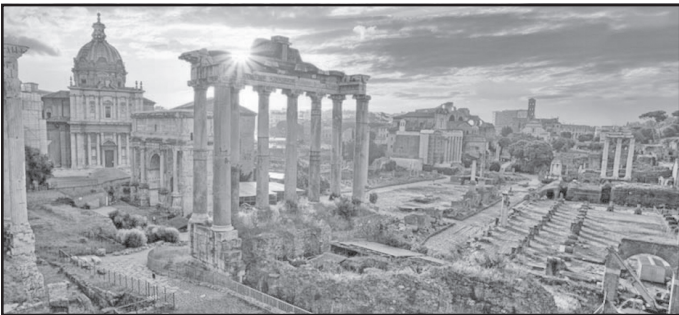
შექმნა შეძლო, რომელშიც მილიონნახევარი კაცი ცხოვრობდა.

მაგრამ უბედურება ის იყო, რომ სწორედ ამავე დროს სახელმწიფოში შობადობის დაქვეითება დაიწყო – ახლა ოჯახთა უმეტესობაში ერთი ან ორი ბავშვი უკავდათ.

ამ პრობლემის გადაჭრის მიზნით, იმპერატორმა ავგუსტუსმა კანონებიც კი გამოსცა, რომელთა შესაბამისად უშვილოებს რომის მოქალაქის უფლებები ძლიერ ელახებოდათ, მაგალითად, მემკვიდრეობის მიღება აღარ შეეძლოთ! მაგრამ ამ დრაკონულ ზომებსაც სასურველი შედეგი არ მოჰყოლია.

ამ „დემოგრაფიული ხაფანგიდან“ თავის დაღწევას ძველრომის რომი იმით შეეცდებოდა, რომ თავის მოქალაქეობას თუნდაც რაღაცით გამოირჩეულ ნებისმიერ უცხოტომელს ანიჭებდა. საქმე იქამდე მიდის, რომ როგორც ისტორიულ წყაროებშია აღნიშნული, მე-4 საუკუნისთვის რომაულ ჯარსაც ამ სახელს სავესებით სამართლიანად ვეღარ უწოდებდნენ, რადგან მის ძირითად ბირთვს უკვე გერმანელები, კელტები, იბერები, თრაკიელები, არაბები და მრავალი სხვა ერის მეომრები წარმოადგენდნენ. ასი წლის შემდეგ კი, 476 წელს, რომი დაეცემა კიდეც...

ნინო ალექსანდრია

ბანცხადება

2017 წლის 20 ივნისს გაზეთ „საქართველოს რესპუბლიკაში“ გამოქვეყნებულ განცხადებასთან, „ქ. ქუთაისის საერთაშორისო აეროპორტამდე მისასვლელი რკინიგზის ხაზის მშენებლობის პროექტის“ ფარგლებში მომზადებული გარემოზე ზემოქმედების შეფასების დოკუმენტის საჯარო განხილვა, დამატებით შეტანილი ცვლილება.

„ქ. ქუთაისის საერთაშორისო აეროპორტამდე მისასვლელი რკინიგზის ხაზის მშენებლობის პროექტის“ ფარგლებში მომზადებული გარემოზე ზემოქმედების შეფასების დოკუმენტის საჯარო განხილვა გაიმართება 2017 წლის 11 აგვისტოს:

- 10 საათზე – წყალტუბოს მუნიციპალიტეტის გამგეობის ადმინისტრაციულ შენობაში – წყალტუბო, შოთა რუსთაველის ქ. 25;
  - 12 საათზე – ქ. ქუთაისის დ. აღმაშენებლის სახელობის საერთაშორისო აეროპორტის შენობაში (მისამართი: სამტრედია, სოფელი ჯიხიაში)
  - 15 საათზე – სამტრედიის მუნიციპალიტეტის გამგეობის ადმინისტრაციულ შენობაში – სამტრედია, რესპუბლიკის ქუჩა N6;
- საზოგადოებრიობის წარმომადგენლებს დაგეგმილ საქმიანობასთან დაკავშირებული დოკუმენტაციის გაცნობის საშუალება ექნებათ შემდეგ მისამართებზე:
- სამტრედიის მუნიციპალიტეტის გამგეობის ადმინისტრაციულ შენობაში – სამტრედია, რესპუბლიკის ქუჩა N6;
  - წყალტუბოს მუნიციპალიტეტის გამგეობის ადმინისტრაციულ შენობაში – წყალტუბო, შოთა რუსთაველის ქ. 25;
  - სს „საქართველოს რკინიგზის“ – ადმინისტრაციულ შენობაში – ქ. თბილისი, თამარ მეფის გამზირი N15;
  - ა(ა)პ „გარემოზე ზემოქმედების შეფასების დამოუკიდებელი კომისიის“ ოფისში – ქ. თბილისი, სლავა მეტრეველის ქ. N4.

გთხოვთ, წერილობითი შენიშვნები და კომენტარები მიაწოდოთ ქვემოთ მითითებულ პირებს:

- ნინო ჩობანიანი. ტელ: 591 199 149 ; E-mail: nino.chobaniani@railway.ge;
  - გია ჟორჯოლიანი. ტელ: 577 46 64 46 ; E-mail: g.zhorzholiani@iceia.org; info@iceia.org;
- საზოგადოებისგან საკუთარი მოსაზრებების წარმოდგენის ვადაა 2017 წლის 3 აგვისტო.

სს „სამართლებლო რკინიგზის“ ადმინისტრაცია

ოქრუაზილზე თავდასხმელს 17-წლიანი პატიმრობა შეეფარდა

თავდაცვის ყოფილი მინისტრის ირაკლი ოქრუაშვილის მიმართ ცეცხლის გახსნის ფაქტზე დაკავებულ ალექსანდრე ინდუაშვილს 17-წლიანი პატიმრობა შეეფარდა. ამის შესახებ ინფორმაციას პროკურატურა ავრცელებს.

გორის რაიონულმა სასამართლომ სრულად გაიზიარა პროკურატურის მიერ წარდგენილი მტკიცებულებები და ცეცხლსასროლი იარაღისა და საბრძოლო მასალის მართლსაწინააღმდეგო შეძენა, შენახვა და ტარებაში, დამამძიმებელ გარემოებებში ორი ან მეტი პირის განზრახ მკვლელობის მცდელობაში, ისეთი საშუალებით, რომელიც განზრახ უქმნის საფრთხეს სხვათა სიცოცხლეს ან ჯანმრთელობას, წარსულში ნასამართლევ ი. ი. დამნაშავედ ცნო საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 236-ე მუხლის მე-2, მე-3 ნაწილებით და 19-109-ე მუხლის პირველი ნაწილის „გ“, მე-3 ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტებით.

სასამართლო პროცესზე გამოკვლეული მტკიცებულებებით დადასტურდა, რომ 2016 წლის 2 ოქტომბერს, დაახლოებით 17:00 საათზე, წარსულში ცეცხლსასროლი იარაღისა და საბრძოლო მასალის მართლსაწინააღმდეგო შეძენა-შენახვა-ტარების, ნარკოტიკული საშუალების უკანონოდ მოხმარებისა და ჯანმრთელობის განზრახ მსუბუქი დაზიანებისთვის ნასამართლევ ი. ი. მივიდა ქ. გორში, კეცხოტომელს ქუჩაზე, სადაც მოსახლეობას მაჟორიტარი დეპუტატობის კანდიდატი ი. ო.; კ. კ.-სთან და ბ. თ.-სთან ერთად ხვდებოდა. ა. ი. ი. ო.-ს და იქ მყოფი საზოგადოების ზოგიერთი წევრის მიმართ გამოხატა უპატივცემულობა, რასაც ურთიერთშელაპარაკება მოჰყვა, რადროსაც ა. ი. ო.-ს, კ. კ.-ს და ბ. თ.-ს მოკვლა განიზრახა. მან „მაკაროვის“ სისტემის ცეცხლსასროლი იარაღიდან, რომელსაც მართლსაწინააღმდეგოდ ინახავდა და ატარებდა, რამდენიმე გასროლა განახორციელა კ. კ.-ს და ბ. თ.-ს მიმართ, ხოლო შემდეგ ორჯერ ესროლა ი. ო.-ს. ა. ი. ო.-მ თავისი ქმედებით ასევე განზრახ შეუქმნა ჯანმრთელობის დაზიანებისა და სიცოცხლის მოსპობის საფრთხე ალ-ნიშნული პირების გვერდით მყოფ მოქალაქეებს. ა. ი. ო.-მ ვერ შეძლო განზრახვის სისრულეში მოყვანა და შემთხვევის

ადგილიდან მიიმალა. სროლის შედეგად კ. კ.-მ მიიღო ჯანმრთელობის მძიმე ხარისხის დაზიანება, ხოლო ბ. თ.-მ ჯანმრთელობის ნაკლებად მძიმე ხარისხის დაზიანება.

სამართალდამცველებმა ა. ი. ო. ოქტომბერს დააკავეს. მას ბრალდება სისხლის სამართლის კოდექსის 236-ე მუხლის მე-2, მე-3 ნაწილებით (ცეცხლსასროლი იარაღისა და საბრძოლო მასალის მართლსაწინააღმდეგო შეძენა-შენახვა-ტარება) და 19-109-ე მუხლის პირველი ნაწილის „გ“ და მე-3 ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტებით (დამამძიმებელ გარემოებებში ორი ან მეტი პირის განზრახ მკვლელობის მცდელობა, ისეთი საშუალებით, რომელიც განზრახ უქმნის საფრთხეს სხვათა სიცოცხლეს ან ჯანმრთელობას) წარედგინა.

გორის რაიონულმა სასამართლომ ა. ი. დამნაშავედ ცნო წარდგენილ ბრალდებაში და სასჯელის სახედ და ზომად 17 წლით თავისუფლების აღკვეთა განუსაზღვრა, – ნათქვამია პროკურატურის განცხადებაში.

სამართლებლო საზღვართან აზერბაიჯანელი ჟურნალისტი დააკავეს

სამართლებლო საზღვართან აზერბაიჯანელი ჟურნალისტი კამრან მაჰმუდოვი დააკავეს.

გავრცელებული ინფორმაციით, „რადიო თავისუფლების“ ყოფილი პროდიუსერი საქართველოში ბრუნდებოდა, როცა იგი სასაზღვრო გამშვებ პუნქტზე დააკავეს.

როგორც ასევე აზერბაიჯანელი

ჟურნალისტი, სადიჯა ისმაილოვა ამბობს, საზღვარზე კამრან მაჰმუდოვს უთხრეს, რომ მას პოლიცია ეძებდა.

„ჩვენ ერთად ვმუშაობდით რამდენიმე წლის განმავლობაში „რადიო თავისუფლების“ რადიო გადაცემაზე After Work, მე წამყვანი ვიყავი, ის – პროდიუსერი. „რადიო თავისუფლების“ ბაქოს ოფისის დასურვის შემდეგ კამრანი სხვადასხვა გადაცემებს უძღვებოდა სხვადასხვა პლატფორმებზე, რომლებიც მიმდინარე საკითხებს ეხებოდა. იგი თამამი ჟურნალისტი. მისი დაკავებისთვის სხვა მიზეზი არ არსებობს“, – განაცხადა სადიჯა ისმაილოვამ.

აზერბაიჯანის პოლიციაში განმარტეს, რომ კამრან მაჰმუდოვს აკრძალული ჰქონდა ქვეყნის დატოვება და ვითარება შესაბამისი შემონიშვნების შემდეგ გაირკვევა.

ბანცხადება

იხილვება უშუალოდ კურორტ „საირმის“ ტერიტორიაზე, სამკურნალო წყლებიდან რამდენიმე ათეული მეტრის დაშორებით მდებარე 2433 კვ. მეტრი საუკეთესო მინის ნაკვეთი. ფასი – შეთანხმებით. ტელ.: 599 36 00 35; 599 17 21 21; 599 79 76 79.

იხილვება დიდი დიღმის პირველ მიკრორაიონში, კლინიკა „იმედიდან“ ორასიოდ მეტრში მდებარე მინის ნაკვეთი, რომელიც კაპიტალური გალავნით არის შემოღობილი და სხვადასხვა სახეობის ასამდე მსხმოიარე ნარგავითაა განაშენიანებული. ყველა კომუნიკაცია (გაზი, დენი, კანალიზაცია) ჭიშკართანაა მიყვანილი, წყალი კი შეყვანილია. ნაკვეთის ფართობია 1250 კვ. მეტრი. შეიძლება ნახევრის ყიდვაც. ფასი – შეთანხმებით.

ტელ.: 598 51 81 35; 599 16 81 71; 599 11 19 11.

© წინ, საქართველო!

პორიზონებზეა პოკიო

სპირად გვსმენია, კარატე გერის როლი. ვიმედოვნებთ, სიტუაცია ამიერიდან უკეთესობისკენ შეიცვლება, რადგან ეს ვაჟ-კაცური სახეობა ტოკიოს 2020 წლის ოლიმპიადის პროგრამაში შეიტანეს, სადაც მედლები ქალ-ვაჟთა სამ-სამ წონაში გათამაშდება და თითოეულში 10-10 რჩეული გამოვა. სალიცენზიო ქულების გათამაშება უკვე დაიწყო და სასიამოვნოა, რომ მარაქაში ჩვენებურებიც გაერივნენ. კერძოდ, ამ დღეებში ესპანურ ტოლერ-

დოში გამართულ სუპერლიგის (სერია „ა“) მორიგ ტურნირში მსოფლიოს ექვსწევრი მსოფლიო გოგონა არქანია (+84 კგ) ოქროს მედალი მოიპოვა და მსოფლიო კლასიფიკაციაში უკვე 1100 ქულას მოუყარა თავი (მეორე ადგილი), ხოლო 60 კილოში მოასპარევე დავით ტყეშელაშვილმა პრიზიორი გახდა. მის არქივში ჯერჯერობით 625 სალიცენზიო ქულაა (მეთერთმეტე პოზიცია).

პაპან დოლიძე

© მატოკა

იტალია: საკადრო პრობლემები

ევროპასკამპ-2017-ზე საქართველოს ეროვნული ნაკრების მეთავე იტალია ორი წამყვანი კალათბურთელის გარეშე დარჩა. აპენინელებს ჯერ ცენტრი ანდრეა ბარნიანი ტრავმის გამო გამოაკლდა, ახლა კი ალესანდრო ჯენტილემ ევროპის ჩამპიონატზე თამაში იუარა და ამის

შესახებ გულშემატკივრებს სოციალური ქსელით ამცნო. „იტალიის ნაკრებში 15 წლიდან ვთამაშობ, რაც ჩემთვის ძალიან დიდი პატივია. ჩემს ქვეყანას და ნაკრებს ყოველთვის დიდ პატივს ვცემ. სამწუხაროდ, ევროპასკამპ-2017-ზე ვერ ვითამაშებ. ეს გადაწყვეტილება ჩემი რთული სეზონიდან გამომდინარე მივიღე და ბიჭებს ტელეეკრანიდან ვუგულშემატკივრებ, - განაცხადა ჯენტილემ. ევროპასკამპ 2017-ზე საქართველოს ნაკრები „ბ“ ჯგუფში იასპარეზებს, სადაც იტალიას, უკრაინას, ლიტვას, გერმანიას და მასპინძელ ისრაელს დაუპირისპირდება.

ვიტალი ჯაფარიძე

© ცოცხალი ლეგენდა

ფედერერის 1100-ე გამარჯვება

დიდი სლემის 18-გზის ჩემპიონმა როჯერ ფედერერმა ერთეულთა თანრიგში 1100-ე შესვენება მოიგო. ჰალეს ტურნირის პირველ წრეში მან იაპონელი იუჩი სუგიტა მარტივად 6:3, 6:1 დაამარცხა. როჯერს შესვენების მოსაგებად სულ 52 წუთი დასჭირდა. 1/8-ფინალში შვეიცარიელი მსოფლიოს 29-ე ნომერს მიშა ზვერევს შეხვდება. ერთეულთა თანრიგში რო-

ჯერს მოგებების რაოდენობით მსოფლიო ჯიმი კონორსი უსწრებს, რომელსაც 1256 გამარჯვება აქვს. ფედერერს კარიერაში ჰალეს ტურნირი ყველაზე მეტჯერ (რვაჯერ) აქვს მოგებული (2003, 2004, 2005, 2006, 2008, 2013, 2014, 2015). აღნიშნული ტურნირის საპრიზო ფონდი 1.8 მილიონ ევროს შეადგენს.

ბანუზარ ბიორბაძე

© ფეხბურთი

საქართველოს XXIX საფეხბურთო ჩემპიონატის ეროვნულ ლიგაში პირველი წრე ჩვენებური „ელ კლასიკოტი“ დაგვირგვინდა: „დინამო“ (თბილისი) - „ტორპედო“ (ქუთაისი). პრინციპულ მეთოქეთა მორიგ ჯანს ინტრიგას სატურნირო ცხრილის სათავეში შექმნილი ვითარება მატებდა, სადაც გათამაშების ერთპიროვნული ლიდერები - კახი კაჭარავას შეგირდები 3 ქულით უსწრებდნენ სტუმრებს და არ იყო გამორიცხული; ერთთვიან საზაფხულო არდადეგებს ორხელისუფლებიანობაში ჩაველო.

„დინამო“ - „ტორპედო“ 2:1 (0:1)

გოლები: პაპუნაშვილი, ლობჯანიძე; დოლიძე პირველი ტაიმი რიონისპირელებმა უკეთ ჩაატარეს და ლოგიკურად იყო, მასპინძელთა უკრაინელი მეკარის სერგო ლიტოვჩენკოს უხეშ შეცდომას კახა ჩხეტიანის გუნდის უდავო ლიდერის, უბერებელი გრიგოლ დოლიძის მორიგი ზუსტი გასროლა რომ მოჰყვა.

არანაკლებ სიმბოლურია, ტაიმბოლი ან უკვე ყოფილმა „თეთრ-ლურჯებმა“ რომ გამოაცხვეს - მოგესხენება, ამიერიდან გიორგი პაპუნაშვილი ესპანურ „სარაგოსაში“ ითამაშებს, ხოლო

ლაგვილოზაას ასეთი უნდა

საბა ლობჯანიძე დანიურ „რანდერსში“. სხვათა შორის, ახალგამოჩენილ ლეგიონერებთან ერთად ბრძოლის ხასიათში გარდატეხის შეტანა გიორგი ჩაკვეტაძის ძალისხმევითაც მოხერხდა, რომელიც მინდორზე შესვენების შემდეგ გამოჩნდა და ტრავმირებული ოთარ კიტეიშვილის არყოფნაში წარმატებით შეასრულა ქუთათურთა შუახაზისა და დაცვის დამნიოკების როლი.

XVIII ტურის დანარჩენ შეხვედრათა შედეგები: „სამტრედია“ - „დილა“ 3:2, „ჩიხურა“ - „ლოკომოტივი“ 0:3, „ბათუმი“ - „კოლხეთი“ 0:0, „შუქურა“ - „საბურთალო“ 1:2.

სატურნირო მდგომარეობა პირველი წრის შემდეგ: „დინამო“ - 43, „ტორპედო“ - 37, „სამტრედია“ - 33, „ლოკომოტივი“ - 27, „ჩიხურა“ - 26, „საბურთალო“ - 25, „დილა“ - 22, „ბათუმი“, „კოლხეთი“ - 17-17, „შუქურა“ - 7 ქულა.

ბომბარდირი: ირაკლი სიხარულიძე („ლოკომოტივი“) - 15 გოლი.

მეორე წრის სტარტზე ითამაშებენ: „დინამო“ - „კოლხეთი“ (21 ივლისი), „საბურთალო“ - „ტორპედო“, „სამტრედია“ - „შუქურა“, „ჩიხურა“ - „დილა“ (22 ივლისი), „ბათუმი“ - „ლოკომოტივი“ (23 ივლისი).

* * *

კონფედერაციათა თასი. „ა“ ჯგუფი. I ტურის რუსეთი - პორტუგალია 0:1, მექსიკა - ახალი ზელანდია 2:1.

მექსიკა, პორტუგალია - 4-4, რუსეთი - 3, ახალი ზელანდია - 0.

გიორგი შოთაძე

© შადრაკი

კრიზისია, აბა რა!..

მოქალაქეების მსოფლიოს გუნდურ ჩემპიონატზე, რომელსაც რუსული ქალაქი ხანტი-მანსისკი მასპინძლობს, მესხეთე ტურის პარტიები გათამაშდა. ისევე, როგორც წინა ტურში, საქართველოს ამჯერადაც ძლიერი მეთოქე ჰყავდა - ტურნირის რეიტინგ ფავორიტ ჩინეთს შეხვდა. მიუხედავად იმისა, რომ ჩინეთი ამ ტურნირზე კარგი თამაშით ვერ გამოირჩევა, საქართველოს ნაკრები 3.5:0.5 დაამარცხა და სატურნირო მდგომარეობა საგრძობლად გაიუმჯობესა. საპირისპირო მდგომარეობაში იმყოფება საქართველოს ნაკრები. ზედიზედ ორი წაგების შემდეგ ქართველმა ქალბატონებმა სატურნირო მდგომარეობა საგრძობლად გაიუარესეს და ჩემპიონის ტიტულის შენარჩუნებაზე რომ არაფერი ვთქვათ, პირველ სამეულში მოხვედრაც კი სათუოდ გაიხადეს. 5 ტურის შემდეგ საქართველოს ისევ 4 ქულა აქვს და ვიეტნამთან და აზერბაიჯანთან ერთად მე-6-8 ადგილებს ინანილებს. 8-8 ქულით სატურნირო ცხრილის სათავეში ისევ უკრაინა და რუსეთი იმყოფებიან. ვაჟთა ჩემპიონატს 9 ქულით რუსეთის ნაკრები ლიდერობს. მე-5 ტურის შეხვედრათა ტექნიკური შედეგები: ჩინეთი - საქართველო 3.5:0.5. ვენცზიუნ ცზიუ (2583) - ნანა ძაგნიძე(2533) 1:0, ჩუენ ტანი(2517) - ლელა ჯავახიშვილი(2447):0, ტინცზე ლეი(2448) - ბელა ხოტენაშვილი(2452):0, ცი გო (2417) - ნინო ბა-

ციაშვილი (2469) 0.5:0.5; პოლონეთი - უკრაინა 1:3, რუსეთი - აშშ 2:2, ეგვიპტე - ინდონეზია 1:3, ვიეტნამი-აზერბაიჯანი 2.5:1.5. სატურნირო მდგომარეობა 5 ტურის შემდეგ: 1-2. უკრაინა, რუსეთი - 8-8 ქულა 3. ინდონეზია - 7. 4-5. პოლონეთი, ჩინეთი - 6-6. 6-8. საქართველო, აზერბაიჯანი, ვიეტნამი - 4-4. 9. აშშ - 3.10. ეგვიპტე - 0 ქულა

კოზა კოზახიძე

ვიდეოჯარიმების დროულად გადახდის შემთხვევაში მძღოლები შელავატივით ისარგებლებენ

საკანონმდებლო ორგანოს მიერ შემუშავებული პროექტის „უსაფრთხო ქალაქი, უსაფრთხო რეგიონი, უსაფრთხო ქვეყანა“ ფარგლებში, ვიდეოჯარიმებთან დაკავშირებული ინოვაციური მოდელი შეიმუშავდა:

საკანონმდებლო ორგანოს თანახმად, ვიდეოჯარიმებთან დაკავშირებით წამახალისებელი მექანიზმი იწერება. ყველა და-

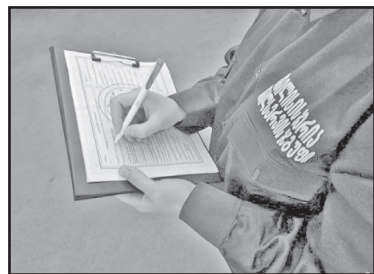
ჯარიმებულ მოქალაქეს ეძლევა ე.წ. საშუალებით პერიოდი და თუ დაკისრებულ ჯარიმას შესაბამისი სმს-შეტყობინების მიღებიდან 10 კალენდარული დღის განმავლობაში გადაიხდის, მისი ოდენობა 20% შეუმცირდება. საჯარიმო ქვითარი დაჯარიმებულ პირს ფოსტით მხოლოდ საშუალებით პერიოდს არ გამოყენების შემთხვევაში გაეგზავნება.

ამ მიდგომით გაიზრდება ბიუჯეტში დროულად გადახდილი ჯარიმების ოდენობა და დაიზოგება სახელმწიფო რესურსები. მსგავსი მოდელი აპრობირებულია ევროპის ქვეყნებში, მათ შორის, იტალიაში, დიდ ბრიტანეთსა და საფრანგეთში.

პროექტი ასევე ითვალისწინებს ვიდეოჯარიმებზე ან ფოტოჯარიმებზე დაფიქსირებულ სამართალდარღვევებზე გამოცემული დაჯარიმების შესახებ დადგენილების აღსრულების ახალ წესს. ვიდეოჯარიმების ამოღების ეფექტურობის გაზრდის მიზნით, 6 თვიდან 1 წლამდე იზრდება ჯარიმის აღსრულების ვადა. ფოსტა, ორჯერ ჩაბარების ნაცვლად, ვალდებულია, საჯარიმო ქვითარი მხოლოდ ერთხელ ჩააბაროს და თუ საშუალებით პერიოდის გასვლის შემდეგ, ფოსტა საჯარიმო ქვითარს ჩაბარებას ვერ უზრუნველყოფს, შინაგან საქმეთა სამინისტრო აღნიშნულ ჯარიმას თავის ოფიციალურ ვებ-გვერდზე გამოაქვეყნებს და გამოქვეყნებიდან 30 დღის შემდეგ იგი ჩაბა-

რებულია ჩაითვლება.

აღნიშნული სისტემა გავრცელდება მხოლოდ შინაგან საქმეთა სამინისტროს მიერ გამო-

წერილ ჯარიმებზე საგზაო მოძრაობის სფეროში.

პროექტის თანახმად, ვიდეო/ფოტოჯარიმები აღარ დაეკისრება ავტოსატრანსპორტო საშუალების ლიზინგით გამცემ კომპანიებს; გამარტივდება რეგისტრაციის წესები და მომსახურება ავტოსალიზინგო სფეროში ოპერირებადი ბიზნეს-სექტორისთვის. ასევე, დაწესდება ადმინისტრაციული პასუხისმგებლობა ალკოჰოლური ან/და ნარკოტიკული თრობის პირობებში მოპედის მართვისათვის.

„ცენტრ პოინტის“ ისევ დაიკაზმები ისვის

„ცენტრ პოინტის“ ერთ-ერთმა დამფუძნებელმა, გურამ რჩეულიშვილმა განაცხადა, რომ კომპანია „ცენტრ პოინტი“ აქვს კონკრეტული გეგმა, რომლის მიხედვითაც, ყველა დაზარალებულის დაკმაყოფილება მოხდება. მან ასევე, სსდოების ათი დღის ინტერვალში ჩატარება ითხოვა, სანაცვლოდ კი მოსამართლეს სექტემბრის ბოლოს მონეტა სრულად დაკითხვას დაპირდა.

დაცვის მხარეს 500 მონეტა აქვს სიაში, თუმცა რჩეულიშვილმა ამ სიის განახლებების პირობა დადო. მისი თქმით, ეს შუამდგომლობა პასუხია პროკურორებისა და დაზარალებულების ბრალდებების შესახებ, რომელიც საქმის გაჭიანურებას უკავშირდება.

მათ დეტალურად განერილი დოკუმენტი უნდა წარმოადგინონ.

განხილვისთვის დრო ითხოვეს. სახელმწიფო ბრალდების გადაწყვეტილება მომდევნო სსდო-მაზე გახდება ცნობილი.

გუშინ სასამართლოში დაცვის მხარის მოწმეები დაიკითხნენ. ისინი აცხადებენ, რომ თავს დაზარალებულად არ ცნობენ და არანაირი პრეტენზია რჩეულიშვილზე არა აქვთ.

საქმის პროკურორების განცხადებით კი, დაცვის მხარეს კონკრეტული ინვესტირებისა და დაზარალებულების დაკმაყოფილების გეგმასთან დაკავშირებით ამ დრომდე არ მიუზღოთ, ასეთ შემთხვევაში კი მათ დეტალურად განერილი დოკუმენტი უნდა წარმოადგინონ.

დაღუპულთა მშობლები სასამართლოს არ ენდობიან

ქობულეთში, სასტუმრო „არმაზში“ გაჩენილი ხანძრის შედეგად დაღუპული ბავშვების მშობლები სასამართლოს უნდობლობას უცხადებენ.

მათი განცხადებით, გამოძიებამ ამ დრომდე საქმეში არსებული მხოლოდ მეორეხარისხოვანი მონეტები დაჰკითხა. ისინი მთავარ პროკურორთან შეხვედრას მოითხოვენ.

„პროცესზე სიარულს აზრი არ

აქვს. ერთი და იგივე ხელწერაა და ერთსა და იმავეს მოსამხმენად ბათუმში სიარული არ ღირს. ჩავიქნიე ხელი, იქნებ მოვიდეს ნორმალური მთავრობა, ვინც დაინტერესდება და გამოიძიებს. თორემ ამ საქმის ბოლო ეს იქნება, შემოდგენ თაროზე“, – აცხადებს თორნიკე ხვიჩიას მამა ელგუჯა ხვიჩია.

ადვოკატი აცხადებს, რომ გარდაცვლილი ბავშვების ოჯახის წევრებს მომხდართან დაკავ-

შირებით არაერთი პასუხგაუცემელი კითხვა აქვთ.

საქმეში ბრალდებულად გამოძიებამ სასტუმროს ერთ-ერთი მეპატრონე ზაზა ართმელიძე ცნო, რომელმაც რამდენიმე კვირის წინათ სიცოცხლე თვითმკვლელობით დაასრულა.

ბათუმის საქალაქო სასამართლო სასტუმრო „არმაზში“ გაჩენილ ხანძართან დაკავშირებით გუშინაც მსჯელობდა.

„პანორამა თბილისის“ შესახებ საქმის წარმოება შეწყდა

მოსამართლემ დააკმაყოფილა „პანორამა თბილისის“ საქმის წარმოების შეწყვეტის შესახებ ეკონომიკის სამინისტროსა და თბილისის მერიის შუამდგომლობა. მოსამართლემ მიიჩნია, რომ საიას სარჩელი ხანდაზმული იყო. საია განწინების გასაჩივრებას სააპელაციოში აპირებს.

ახალგაზრდა იურისტთა ასოციაცია „პანორამა თბილისის“ პროექტის ფარგლებში გაცემულ ორ სამშენებლო ნებართვას აპროტესტებს. ორგანიზაციის იურისტები აცხადებენ, რომ სოლოლაკის მაღლობისა და სოლოლაკის ბაღების მშენებლობის ნებართვა თბილისში არსებული ისტორიული ლანდშაფტის დაცვის ზონაშია გაცემული. საიას იურისტი სულხან სალაძე აცხადებს, რომ საქართველოს მოქმედი კანონმდებლობა, კერძოდ კულტურული მემკვიდრეობის შესახებ კანონი, ისტორიული ლანდშაფტის დაცვის ზონაში მსგავსი ტიპის სამშენებლო ნებართვის გაცემას კრძალავს. საია ამ ორი ნებართვის გაუქმებას მოითხოვს.

მანამდე, საია-მ მტკიცებულების დართვაზე შუამდგომლობა დააყენა, რაც მოსამართლემ დააკმაყოფილა და კულტურის სამინისტროში გაგზავნილი მათი წერილი საქმეს დაურთო. სწორედ ამ წერილის საფუძველზე მიიღეს კულტურის სამინისტროდან რუკა, რომლის მიხედვითაც ირკვევა, რომ პანორამა თბილისისთვის ორი ნებართვა კულტურული მემკვიდრეობის ზონაშია გაცემული და დაცვის სპეციალური ზონაა, სადაც მშენებლობები ნებადართული არ არის.

კულოსკაპი!

ქალბატონი

ნუნუ ბრიგალაშვილი

იუბილარია

დიდი სიყვარულით, ძმური გრძნობითა და სითბოთი მინდა, მივულოცო იუბილე ჩემს გული-

პატივისცემით, თინათინა ქაპანაძე

თად მეგობარს **ნუნუ ბრიგალაშვილს.** ჩემო ძვირფასო, შენ — მზრუნველ დედასა და ბებიას, სანათესავოში, სამეზობლოსა და სამეგობროში გამორჩეულ გულიან, სტუმართმოყვარე ქალბატონს, დიდი ხნის ჯანმრთელ და ბედნიერ სიცოცხლეს გისურვებ ყველა შენს საყვარელ ხალხთან ერთად!

სოფელ ოკაში VIII საუკუნეში მხოვრები აღმოჩნდნენ

თბილისიდან 50 კილომეტრის მოშორებით სოფელ ოკაში მთის წვერზე ადამიანის სხეულის ნაწილები აღმოჩნდნენ. თავის ქალის ნაწილი, ქვედა ყბის ფრაგმენტები და კიდურები, იმდენად ძველი იყო, რომ მინიდან ამოღებისას მათი ნაწილი დაიშალა. თვითმხილველებმა პოლიციას გამოუძახეს. სამართალდამცველებმა აღმოჩენილი ძვლების გამო გამოძიება დაიწყეს. სისხლის სამართლის საქმე ადამიანის თვითმკვლელობამდე მიყვანის მუხლით აღიძრა. რამდენიმე დღის განმავლობაში შეძველებული აღმოჩნდა, რომ ნაპოვნი ძვლები სამუზეუმო ექსპონატია და არქეოლოგიურ ნიმუშებს წარმოადგენს. აღმოჩენა არქეოლოგებისთვის ახალი მასალა გახდა. სპეციალისტებმა უკვე შეისწავლეს

ადამიანის ჩონჩხის ფრაგმენტები და წინასწარი ინფორმაციით, ძვლები მერვე საუკუნეში მცხოვრებ ადამიანს ეკუთვნის. 13 საუკუნის წინანდელი ოკაშის გარდაცვალების ფაქტი პოლიციისთვის საინტერესო აღარ აღმოჩნდა და გამოძიება მეოთხე დღეს შეწყდა. სოფელ ოკაში, მიწის ქვეშ რომ უძველესი ისტორიის მნიშვნელოვანი ფაქტები იმალება, კიდევ ორი აღმოჩენა მოწმობს. ოკაში იხსენებენ, რომ რამდენიმე ოჯახში საკარმიდამო მიწების დამუშავების დროს ქვევრის უძველესი ნიმუშები აღმოჩნდა, რამდენიმე ადგილას ოქროსგან დამზადებულ ჯვრებს მიაკვლიეს. საუკუნეების წინანდელი ქვევრი ახლაც სოფელში, ერთ-ერთი ადგილობრივის ბოსტანში ინახება.

ბათუმის მიმართულებით მატარებლების რეგულაცია გაიზარდა

მზაპრემიის გაზრდილი რაოდენობის გამო „საქართველოს რკინიგზამ“ 23 და 25 ივნისს მატარებლების რაოდენობა გაზარდა. ინფორმაციას „საქართველოს რკინიგზა“ ავრცელებს.

შვეიცარიული კომპანია „შტადლერის“ ორსართულიანი ელექტრომატარებელი რეისებს ახალი განრიგით შეასრულებს. ელექტრომატარებელი თბილისის ცენტრალური ვაგზლიდან გავა 23 ივნისს - 10:30 სთ. და ბათუმში ჩავა 15:29 სთ-ზე. 25 ივნისს ბათუმიდან გამოვა 17:05 სთ და თბილისში დაბრუნდება 22 სთ-ზე.

წლის სიმღერის გამარჯვებული სტეფანე გახდა

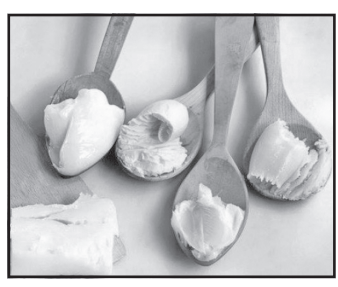
წლის სიმღერის კონკურსში სტეფანემ გამარჯვება სიმღერით „დამბრუნდი“. რადიოპოლდინგ „ფორტუნას“ 20 წლის საიუბილეო ღონისძიება და ქართული სიმღერის კონკურსში „ოქროს ტალღა 2017“ გამარჯვებულთა დაჯილდოების ცერემონია მთაწმინდის პარკში გაიმართა. „ოქროს ტალღა“ წელს მეოთხედ გაიმართა და ყველაზე მასშტაბური სახე მიიღო. საიუბილეო საღამოზე რადიოპოლდინგის სპეციალური სტუმარი ფრანგი შემსრულებელი და ინსტრუმენტალისტი, პოპულარული ჯგუფის Modj-ის ყოფილი სოლისტი იან დესტალი იყო.

კონკურსში მონაწილეობას 125 სიმღერა იღებდა, რომელთაგან რჩეულები კომპეტენტურმა ჟიურიმ გამოავლინა, ხალხის რჩეული „ოქროს ტალღის“ საიტზე მიცემული ხმების დაჯამებით გამოვლინდა, პოლდინგის ოთხივე რადიოსადგურმა და ტელეკომპანია „მიუზიკბოქსმა“ კი საკუთარი რჩეულები დაასახელა. „ფორტუნას“ პოლდინგის მიერ ორგანიზებულ წლის სიმღერის კონკურსის ჟიურის შემადგენლობა ამგვარი გახლდათ: მერაბ სეფაშვილი, ნიკოლოზ რაჭველი, ნინო ქათამაძე, მაცაცო სებისკვერაძე, ზაზა შენგელია, ხატია შამუგია, დათო ფორჩხიძე, გიორგი უშიკიშვილი, ვაჟა დურგლიშვილი და ვალერი მელაძე.

ჩით ჰეივოტ ბავშვები

საბარტველოს მთავრობის მიერ მიღებული ახალი რეგულაციის მიხედვით, 2017 წლის პირველი აგვისტოდან სურსათში ტრანსცხიმის შემცველობა 100 გრამ მცენარეულ ცხიმში არ უნდა აღემატებოდეს 2 გრამს, ხოლო ჩვილ ბავშვთა და სკოლამდელი ასაკის ბავშვთა კვებისთვის განკუთვნილი სურსათი ტრანსცხიმს არ უნდა შეიცავდეს.

აღნიშნული დადგენილებით, განსაზღვრულ მოთხოვნებთან შეუსაბამობის შემთხვევაში, ბიზნესოპერატორი ვალდებულია სურსათი ამოიღოს რეალიზაციიდან და გაანადგუროს, წინააღმდეგ შემთხვევაში, დაჯარიმდება 1000 ლარით. ტრანსცხიმის ნორმის განსაზღვრის მიზნით, მიმდინარე წელს სურსათის ეროვნული სააგენტო ლაბორატორიული კვლევისთვის 136 ნიმუშს აიღებს.

ტრანსცხიმში არის ცხიმოვანი მჟავა, რომელიც წარმოიქმნება სანარმოო პროცესში ცხიმების ნაწილობრივი ჰიდროგენზაციის დროს. მას ხშირად იყენებენ რძის შემცველ პროდუქტებში, მაგალითად, მარგარინში, სპრედში, ნაყინში, საკონდიტრო ნარჩებში, სწრაფი კვების პროდუქტებში და სხვა.

გეო ჰოლდინგი გადავიხდით თქვენს კრედიტს საქართველოს ნავისმიერ ბანკში.

დანვრილებითი ინფორმაციისთვის მოგვმართეთ ან დაგვიკავშირდით: ქ. თბილისი, გლდანი, ვეკუას ქ. №12 (მეტრო „ახმეტელის“ მიმდებარე ტერიტორია) ტელ: 557 575 323; 557 575 811 geo-holding.net სამუშაო საათები: ორშაბათ-პარასკევი: 10:00-დან 20:00 სთ-მდე შაბათი-კვირა: 11:00-დან 18:00 სთ-მდე.

საქართველოს რესპუბლიკა SAKARTVELOS REPUBLIKA სულხან-საბას ძ. №3

მთავარი რედაქტორი სპარტაკ ძოგულია 293-13-34 599 36-00-35 პასუხისმგებელი რედაქტორები: გურამ გომიაშვილი 599 53-76-16; ალექო ასლანიშვილი 599 56-81-86; პასუხისმგებელი მდივანი მამუკა ვაშაკიძე 514 33-33-24

გამომცემლობა: შპს „თანადგომი“-1 გაზეთ „საქართველოს რესპუბლიკის“ გამომცემელი ტ: 599 79-76-79 შპს „ახალი საუკუნე“ იბეჭდება გამომცემლობა „ქოლორ პრესში“ რკინიგზის ჩიხი №20

uac(უაქ)070.4(479.22) ს-323 ISSN 2233-3851 9 772 233 385 001

ავტორთა საყურადღებოდ! რედაქციის მიერ შეუკვეთავი მასალები დაიბეჭდება ავტორთა ხარჯით. ავტორთა მოსაზრებები, შესაძლოა, მუდამ არ ემთხვეოდეს რედაქციის პოზიციას. ფაქტების სიზუსტეზე პასუხს აგებენ ავტორები.

„საქართველოს რესპუბლიკა“ უენი გაზეთია, აუსილებლად წაიკითხა!

საქართველოს რესპუბლიკის კვანძები:
საშ. ფონური - 2.4081; კვირა - 2.6841;
ბრიტანული პირველი სტაქსონი - 3.0419;
100 რუბლი - 4.0412; თურქული ლირა - 0.6808;
საქართველოს ენა - 1.4282;
1000 სომხური დრამი - 5.0117.

აივნი 23 ივნისისთვის
აღმოსავლეთი საქართველო:
ბაზი - ღამე +14 დღე +30
პირველი რაიონი - ღამე +9, დღე +25
დასავლეთი საქართველო:
ბაზი - ღამე +15, დღე +29
პირველი რაიონი - ღამე +11, დღე +27
თბილისი: ღამე +18, დღე +28

დავითიკავით, მოგვმართ: ტელ: 293-13-34, 599-79-76-79 ელ. ფოსტა: sakresp@mail.ru და sakresp@top.ge